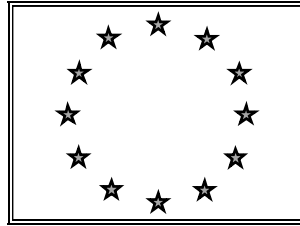

ESR –verkot kalastavat hyviä käytäntöjä

**ITK 2003 –konferenssin
workshopin tuloksia 9.4.2003**

**ETELÄ-SUOMEN
LÄÄNINHALLITUS
Sivistysosasto**

EUROOPAN YHTEISÖ
Rakennerahastot

ESR –verkot kalastavat hyviä käytäntöjä
ITK 2003 –konferenssin workshopin tuloksia 9.4.2003

Etelä-Suomen lääninhallituksen EU-rakennerahastojulkaisut 5
Länsstyrelsen i Södra Finlands län, EU:s strukturfonder,
publikationer 5

ISBN 952-460-037-4
Multiprint, Helsinki 2003

KUVAILEHTI

Julkaisija
Etelä-Suomen lääninhallitus
Sivistysosasto

15.8.2003

Tekijät (toim.)

Projektikoordinaattori Jukka Koivisto (Hy), Kasvatustieteen ylioppilas Merja Juntunen (Hy), Sivistystoimentarkastaja Eija Karhatsu, EU-koordinaattori Harri Kostilainen

Julkaisun nimi

ESR –verkot kalastavat hyviä käytäntöjä
ITK 2003 –konferenssin workshopin tuloksia 9.4.2003

Tiivistelmä

Tässä julkaisussa esitetään verkko-opetuksen haasteita ja opetushallinnon rahoittamien ESR-projektien tuottamia keinoja niihin vastaamiseksi. Aineisto on koottu ITK 2003 –konferenssin yhteydessä Hämeenlinnassa 9.4.2003 järjestetyn ”ESR-verkot kalastavat hyviä käytäntöjä” –workshopin luennoista ja ryhmätyöskentelyn tuloksista. Julkaisun loppuun on kerätty tietoja osallistujien projekteista, verkostoitumisen tehostamiseksi ja hyvien käytänteiden levittämiseksi.

ITK 2003 –konferenssin 9.-11.4.2003 järjestäjänä toimi Hämeen kesäyliopisto. Tämän julkaisun käsittävän workshopin 9.4.2003 järjestivät yhteistyössä Etelä-Suomen lääninhallitus ja Helsingin yliopiston Tieto- ja viestintätekniikan oppimiskeskus.

Avainsanat (asiasanat)

Tietoyhteiskunta, Informaatioteknologia, Verkko-opetus, IT -projektit, EU -projektit, Etelä-Suomen lääni

Kokonaissivumäärä

Teksti + liite = 47 sivua

Kieli

Suomi (svensk resumé)

Hinta

-

Jakelu

Saatavissa Etelä-Suomen lääninhallituksen Internet-sivulta
Yksittäisiä kappaleita voi tiedustella osastosihteerillä Eija Reijolalta, puh. 02051 64077

Kustantajat

Euroopan sosiaalirahasto
Etelä-Suomen lääninhallitus

Sarjan nimi ja numero

Etelä-Suomen lääninhallituksen EU-rakennerahastojulkaisut 5
Länsstyrelsen i Södra Finlands län, EU:s strukturfonder, publikationer 5

Painopaikka

Helsinki 2003

INFORMATIONSSIDA

Utgivare

Länsstyrelsen i Södra Finlands län
Bildningsavdelningen

15.8.2003

Sammanställd (redigerad) av

Projektkordinator Jukka Koivisto (Hu), Pedagogie studerande Merja Juntunen (Hu),
Inspektör för bildningsväsendet Eija Karhatsu, EU-kordinator Harri Kostilainen

Publikationens namn

ESR –verkot kalastavat hyviä käytäntöjä
ITK 2003 –konferenssin workshopin tuloksia 9.4.2003

Resumé

I denna publikation presenteras utmaningarna inom undervisningen på nätet och de medel undervisningsförvaltningen genom finansiering av ESF -projekt producerar för att svara på utmaningarna. Materialet i publikationen består av workshopföreläsningar och resultat från grupparbeten som gick under namnet "ESF -nätverken fiskar efter god praxis". Föreläsningarna och grupparbetena ordnades i samband med ITK 2003 –konferensen i Tavastehus 9.4.2003. I slutet av publikationen finns uppgifter om deltagarnas projekt som främjar effektivisering av nätverksbildandet och spridning av god praxis.

ITK 2003 -konferensen 9 – 11.4.2003 arrangerades av Hämeen kesäyliopisto (Tavastlands sommaruniversitet). Workshopen 9.4.2003 som behandlas i denna publikation arrangerades gemensamt av länsstyrelsen i Södra Finlands län och Lärocentret för informations- och kommunikationsteknik vid Helsingfors universitet.

Nyckelord (ämnesord)

Informationssamhälle, Informationsteknologi, Undervisning på nätet, IT -projekt, EU -projekt, Södra Finlands län

Antalet sidor, totalt

Text + bilaga = 47 sidor

Språk

Finska (svensk resumé)

Pris

-

Distributör

Fritt på länsstyrelsens Internet-sida
Enstaka exemplar kan beställas från avdelningssekreterare
Eija Reijola, tel. 02051 64077

Förläggare

Europas Socialfond
Länsstyrelsen i Södra Finlands län

Seriens namn och nummer

Etelä-Suomen lääninhallituksen
EU-rakennerahastojulkaisut 5
Länsstyrelsen i Södra Finlands län,
EU:s strukturfonder, publikationer 5

Tryckort

Helsingfors 2003

Tiivistelmä

Idea workshopin järjestämiseen syntyi WerNetti eli Verkostoitumisen kokonaisu-malli koulutuksen ja työelämäsuhteiden vahvistamiseksi -projektin ohjausryh-män kokouksessa. Etelä-Suomen lääninhallituksen sivistysosastossa oli todettu tarve järjestää tilaisuuden, jossa ammatillisen koulutuksen verkko-opetukseen liittyvien projektien toteuttajat voisivat vaihtaa kokemuksiaan ja ajatuksiaan. Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen Tieto- ja viestintätek-niikan oppimiskeskuksen ja Edupolin yhteisen WerNetti-projektin yhtenä tavoit-teena on luoda uusia yhteistyö- ja verkostoitumismalleja koulutuksen ja työelä-män välillä, joten tilaisuus palveli molempien järjestävien organisaatioiden in-teressejä.

Tämän julkaisun tavoitteena on levittää *ESR-verkot kalastavat hyviä käytäntöjä* -workshopissa heränneitä ajatuksia ja tuloksia. Sivistystoimentarkastaja Eija Karhatsu ja EU-koordinaattori Harri Kostilainen Etelä-Suomen lääninhallituksen sivistysosastosta tarkastelevat aluksi ammatillisen koulutuksen tämän hetken tärkeimpiä kansallisia kehittämissuuntia. Kolmannessa luvussa on tiivistelmä Helian tutkimuspäällikkö Antti Kaupin pitämästä workshopin avausluennosta Oppimisen ohjaamisesta koulutuksen ja työn kytköksessä -teemasta. Neljän-nessä luvussa esitellään esimerkkiprojektien avulla kokemuksia ja ajatuksia päivän aiheista. Viides luku kuvailee workshopin suunnittelua ja toteutusta sekä esittelee iltapäivän ryhmätyöskentelyn tuotoksia seuraavista aiheista: tietoverkot ja työssäoppiminen, verkostoituminen ja yhteistyö sekä kehittämisprojektien hyvien käytäntöjen tehokas levittäminen. Julkaisun loppuun on kerätty osallistu-jien projektitietoja verkostoitumisen tehostamiseksi ja hyvien käytäntöjen levittä-miseksi. Liitteenä on lääninhallituksen rakennerahastoasioissa toimivien virka-miesten yhteystiedot.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	3
2. Workshopin tavoitteet ja osallistujat	5
3. Oppimisen ohjaaminen koulutuksen ja työn kytköksessä	6
4. ESR –projektien kokemuksia työelämäyhteistyön kehittämisessä	11
5. Workshop –työskentely verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen	
5.1. Toteutustapa	14
5.2. Verkot ja työssäoppiminen	16
5.3. Verkostoituminen ja yhteistyö	23
5.4. Hyvien käytäntöjen levittäminen	26
6. Yhteenveto workshopin keskusteluista	28
7. Workshopiin osallistuneiden projektien esittely	
7.1. Vuonna 2000 alkaneet projektit	30
7.2. Vuonna 2001 alkaneet projektit	33
7.3. Vuonna 2002 alkaneet projektit	39
7.4. Vuonna 2003 alkaneet projektit	43

LIITE 1: Workshopin ohjelma

LIITE 2: Lääninhallituksen rakennerahastojen tulosalueen yhteystiedot

1. JOHDANTO

Opetusministeriön hallinnonalan kehittämissuunnitelmassa on tietoyhteiskunnan kehittäminen otettu erääksi painopistealueeksi. Tätä toteutetaan tukemalla hankkeita, jotka tähtäävät kansalaisten, erityisesti opiskelijoiden verkko-opiskeluvälmiuksien kehittämiseen ja opettajien verkkopedagogiikkaan sekä verkko-opiskelumateriaalin ja verkko-kurssien luomiseen.

Osana Lipposen II hallituksen ohjelmaan perustuvaa kansallista sisältötuotantohan-
ketta kansanedustaja Markku Markkula on laatinut eOppimisen 14.3.2003 ilmestyneen
selvitysmiesraportin ”**eOppiminen suomalaisen osaamisyhteiskuntakehityksen
vauhdittajana**”. Sen tarkoituksena on ”luoda edellytykset Suomen nousemiseksi tieto-
liikenneteknologian ohella merkittäväksi sisältöteolliseksi maaksi”. Hallitusohjelman
mukaan siis ”Suomesta rakennetaan tietoyhteiskunta, jossa tieto ja osaaminen ovat
osa sivistystä ja keskeisin tuotannon tekijä”. Raportissa esitetään kehittämisen haas-
teita, visioita, menestystekijöitä, hyviä käytäntöjä sekä käynnistettyjä toimenpiteitä e-
oppimisen kehittämisessä. Raportti antaa hyvän yleiskatsauksen verkko-opiskelun tä-
mänhetkisestä tilasta ja haasteista. Se soveltuu hyvin projektien toteuttajien lähdeai-
neistoksi.

Parhaillaan käynnissä oleviin hallitusneuvotteluihin on opetusministeriö esittänyt halli-
tusohjelmaan painopistealueisiin sisällytettäväksi verkkopedagogiikan ja verkko-
opiskelumahdollisuuksien kehittämisen. Opettajien koulutus on tärkeä alue, johon voi-
daan vastata kohtuullisessa määrin nykyisin käytettävissä olevilla rahoituskeinoilla.
Tämä resurssointi tulee taata jatkossakin myös kansallisella tasolla, koska koulutus- ja
tietojen päivittämistarvetta ei pystytä täyttämään vielä nykyisen kehittämisohjelmakau-
den kuluessa.

Euroopan unionin ohjelmien avulla on voitu antaa merkittävässä määrin tukea alueelli-
selle tietoyhteiskunnan kehittämiselle. Alueohjelmissa on voitu tukea myös investoin-
teja, kuten laitteistojen, ohjelmien ja järjestelmien hankintaa sekä laajakaistayhteyksien
rakentamista. Ajasta ja paikasta riippumaton opiskelu lisääntyy ja oppilaitosten on laa-
jennettava verkkokurssitarjontaansa ja verkossa opiskelun mahdollisuuksia. Koulutuk-
sen alueellisen kattavuuden parantamisen vaatimus on tässäkin mielessä relevantti

tietoyhteiskunnan kehittämistarpeiden mukainen tavoite. Alueohjelmilla pyritään siis tietoyhteiskuntakehityksen alueelliseen tasa-arvoon. Horisontaalisilla ohjelmissa, kuten esim. tavoite 3 –ohjelmalla kehitetään opetuksen laatua ja laajuutta. Projekteissa painopiste on myös tämän kehittämistyön tulosten levittäminen mahdollisimman tehokkaasti. Tämän tavoitteen merkitys korostuu entisestään tulevien vuosien aikana ja nykyisen ohjelmakauden 2000–2006 loppuessa.

Kiitokset luennoitsijoille ja osallistujille

Workshop-työskentelyn onnistuminen on aina hyvin pitkälle riippuvainen osallistujien panoksesta ja aktiivisuudesta. Tilaisuuden järjestäjät haluavat esittää lämpimät kiitokset koulutuksen kehittäjille mukanaolosta ja omien hyvien käytäntöjen jakamiseen osallistumisesta. Ammatillinen koulutus on suurien haasteiden edessä pyrkiessään lähentämään suhteitaan työelämään ja viemään yhä suurempaa osaa opetustaan autenttisiin olosuhteisiin työpaikalle. Tavoitteen onnistuminen edellyttää hyvien kokemusten tehokasta jakamista ja levittämistä kaikkien osapuolten kesken.

”ESR-verkot kalastavat hyviä käytäntöjä” -workshopissa, Hämeenlinnassa 9.4.2003

Sivistystoimentarkastaja Eija Karhatsu
Etelä-Suomen lääninhallitus

Lähteitä ja lisätietoja:

www.eoppimiskeskus.net

www.elearningeuropa.info

europa.eu.int/comm/education/elearning

www.hameenkesayliopisto.fi/itk03

2. WORKSHOPIN TAVOITTEET JA OSALLISTUJAT

ESR -verkot kalastavat hyviä käytäntöjä -workshopin tavoitteena oli koota yhteen ammatillisen koulutuksen kehittäjiä vaihtamaan omissa ESR -projekteissaan saamiaan kokemuksia muiden kanssa. Maassamme on käynnissä lukuisia joukko mielenkiintoisia projekteja, joiden kokemusten levittämistä myös toimeenpanelevien organisaatioiden ulkopuolelle haluttiin tehostaa. Kokeusten vaihtamisen lisäksi tavoitteena oli tarjota projekteille mahdollisuus uusien verkostojen ja yhteistyön luomiselle. Lääninhallitusten, Opetushallituksen ja opetusministeriön rahoittamien ESR -projektien hallinnoijille lähetettiin kutsu workshopiin. Interaktiivinen teknologia koulutuksessa eli ITK03-konferenssi valittiin workshopin ajankohdaksi, koska se sopi tilaisuuden tavoitteisiin ja samalla haluttiin tiedottaa ammatillisen koulutuksen kehittäjiä vuosittaisesta, maan suurimmasta tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön hyödyntämiseen keskittyvästä tapahtumasta.

Tilaisuuteen, joka keskittyi ammatillisen koulutuksen kehittämiseen tieto- ja viestintäteknikan avulla, tuntui olevan kovasti kiinnostusta, sillä kaikkia halukkaita ei voitu ohjelman keskustelevalta luonteeltaan ja tilajärjestelyiden vuoksi ottaa mukaan. *ESR -verkot kalastavat hyviä käytäntöjä* -workshopiin osallistui yhteensä 70 ammatillisen koulutuksen kehittäjää 40 eri projektista. Workshopin järjestivät Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen Tieto- ja viestintäteknikan oppimiskeskuksen ja Edupolin yhteinen ESR -rahoitteinen WerNetti eli Verkostoitumisen kokonaismalli koulutuksen ja työelämysuhteiden vahvistamiseksi -projekti yhteistyössä Etelä-Suomen lääninhallituksen sivistysosaston kanssa.

Osallistujien odotuksia workshopista

Workshopin osallistujia pyydettiin ilmoittautumisen yhteydessä täyttämään lomake, jossa tiedusteltiin heidän projektinsa tavoitteita ja kokemuksia hyvistä

käytännöistä, joita he haluaisivat jakaa muiden osallistujien kanssa. Keskeiseksi toiveeksi nousi halu oppia ja tutustua vastaavien projektien kokemuksiin. Yleisesti kaivattiin mahdollisuutta saatujen tulosten ja käytännön kokemusten jakamiselle. Lisäksi projektit toivoivat oppivansa uutta tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämisestä opetuksessa. Miten tieto- ja viestintäteknikka parhaimmillaan toimii ammatillisen koulutuksen apuna? Miten tieto- ja viestintäteknikkaa hyödynnetään opetuksessa Suomessa ja kansainvälisestikin tällä hetkellä? Verkot työssäoppimisen ohjauksessa -aihepiiristä kaivattiin hyviä käytäntöjä ohjausjärjestelmän toteuttamiseksi. Myös verkko-oppimateriaalin tuottaminen ja tekijänoikeuskysymykset herättivät kiinnostusta. Osallistujien odotusten pohjalta päivän ohjelman ja workshop-työskentelyn kantaviksi teemoiksi nostettiin verkostoituminen ja yhteistyö, verkko ja työssäoppiminen sekä verkko ja oppimateriaali.

3. OPPIMISEN OHJAAMINEN KOULUTUKSEN JA TYÖN KYTKÖKSESSÄ

Tiivistelmä Helian tutkimuspäällikkö Antti Kaupin esityksestä

Ammatillisen koulutuksen pitkäaikainen kehittäjä Helian tutkimuspäällikkö Antti Kauppi piti workshopin avausluennon, jossa hän tarkasteli oppimisen ohjaamista koulutuksen ja työn kytköksessä. Kaupin mukaan kouluoppimisen ja työssäoppimisen välillä vallitsee ristiriita. Kouluissa painotetaan liikaa ulkoa muistamista ja opitun toistamista. Tällöin opiskelijasta tulee helposti objekti jolle opetetaan, eikä häneltä edellytetä aktiivista työskentelyä tutkittavan ilmiön parissa. Työelämässä oppimista puolestaan luonnehtivat avoimet ongelmatilanteet, joiden äärellä opiskelija joutuu kohtaamaan arkipäivän ongelmanratkaisua ja löytämään olennaisen tiedon. Tiedosta tulee väline ymmärtää ja hallita maailmaa. Jos tieto työstä muodostuu opettajan ennalta määriteltujen harjoitustehtävien kautta, ymmärrys siitä, mitä työssä oikeasti tapahtuu jää helposti jollakin tavalla rajalliseksi. Taulukossa 1. Kauppi kuvaa perinteisen oppilaitoksen oppimisympäristön ja työssäoppimispaikan eroja.

	Suljettu oppimisympäristö	Avoin oppimisympäristö oppilaitoksen ja työelämän/yhteiskunnan kytköksessä
Kohde	Oppisisältö	Reaalitodellisuus
Tavoitteiden johtaminen	Koulutuspolitiikka	Kehittyvä toimintaympäristö
Suunnittelun lähtökohta	Oppiaine	Toimintaympäristö
Suunnittelu	Opetuksen suunnittelu	Opiskelijan toiminnan suunnittelu
Sisältö	OPS:ta ja oppikirjoista johdettu oppiaine	Todellisuutta selittävä tieto
Menetelmät	Opetuksen 'massa-tuotantoon' soveltuvat	Opiskelijalähtöiset, tutkivat, kehittävä
Oppimistehtävät	Suljettuja harjoitustehtäviä	Avoimia soveltamistehtäviä
Tukijärjestelmä	Valmiit mallit ja ratkaisut, opettajalähtöinen	Yhteiset hankkeet, opiskelijalähtöinen
Arviointi	Kontrolli, arvostelu	Sisällöllinen, oppimista edistävä, todellisuuteen suhteuttava
Rakenne	Moduloitu, pirstaleinen	Integroiva, joustava
Keskeinen yksikkö	Kurssi, oppitunti	Toimintakokonaisuus, tehtävä
Jaksotuksen yksikkö	Tuntia viikossa	Päiviä kuukaudessa

Taulukko 1. Suljettu ja avoin oppimisympäristö (Kauppi, 1998, 54)

Kun työ näyttäytyy työpaikalla keskeisenä, niin minkälaista tulisi olla oppimisen ohjaamisen tai valmentamisen suhteessa työn tekemiseen, pohtii Kauppi. Millä tavalla oppimista ohjataan positiivisessa hengessä uutta rakentaen ammatillisen koulutuksen ja työn kytköksessä? Mikä on perusta työssäoppimiselle? Millaista osaamista työssä tarvitaan? Kaikilla toimijoilla on jonkinlainen käsitys osaamisesta. Mitä osaaminen sitten on? Opiskelijaa ei voi ohjata, jos ei tiedä, mihin

suuntaan pitäisi ohjata. Ammatti- ja tehtäväkuva suuntaavat mitä osaamista tutkinnon suorittaminen edellyttää.

Ammattitaitoa voidaan tarkastella opiskelijan yksilöllisenä kehittymisenä. Ohjauksessa, jossa ekspertti ohjaa noviisia oppiminen tapahtuu työn teon ohessa. Ekspertti voi ohjata noviisia rakentamaan omaa osaamistaan, tällöin hiljainen tieto siirtyy. Usein työpaikoilla ei ole mitään toimintaohjeita kirjallisena, vaan tieto siirtyy työntekijöiltä toiselle suusanallisesti. Työssäoppija kuuntelee, seuraa, kokeilee ja oppii. Oppiminen on tiettyyn yksilöön ja tilanteeseen sitoutuvaa, kokemusperäistä. Työpaikalla oppimiseen liittyy erityisesti myös rutiinien purkamisen vaikeus.

Osaamista tarkasteltaessa opiskelijan ja ympäristön välisenä suhteena on keskeisenä se, miten hyvin opiskelija ymmärtää tilanteen, vaihtoehtoiset toimintamallit ja ongelmat. Miten onnistuu tiedon hyödyntäminen ja soveltaminen uudessa tilanteessa. Oman osaamisen kehittämisessä lisätään samalla organisaation osaamista. Kauppi korostaa, että työssäoppija on työorganisaation oppimisresurssi, joka antaa mahdollisuuksia työorganisaatiolle nähdä uusia mahdollisuuksia. Kyseessä on vastavuoroinen suhde, jossa sekä oppilaitokset että työorganisaatiot oppivat uutta opiskelijan lisäksi.

Osaaminen ja oppiminen voidaan nähdä laajempänä kokonaisuutena koko työn kehittämisen kannalta. Työympäristöön sosiaalistumisen kautta opiskelija sisäistää organisaation tiedon.

Rutinoitujen prosessien haltuunotto työssäoppimisessa ei välttämättä johda oppimiseen, tai johtaa oppimiseen, jossa opitaan tekemään asiat niin kuin ne on aikaisemminkin tehty. Ei opita näkemään tai pohtimaan uusia mahdollisuuksia. Kun rutiinit muodostuvat hallitseviksi, ne helposti ohjaavat meitä tekemään asioita tietyllä tavalla. Tällöin ohjaajan tehtävänä on toimintaperiaatteiden ulkoistaminen eli äänen sanominen ja prosessien purkaminen. Ohjaajan tehtävä on käydä opiskelijan kanssa yhdessä läpi miten joku asia tehtiin ja miten muuten

sama asia oltaisiin voitu tehdä. Pohditaan miten toimintaa voisi kehittää ja käsitellä eri vaihtoehtoja nykyisille toimintamalleille.

Oppimisen kannalta prosessin ulkoistaminen on tärkeää, sillä julkilausuttuun on helpompi tarttua. Opiskelijan tietoista oman toiminnan tarkastelua kehitetään reflektiivisyyden rakentamisella. Miten sinä itse toimit tässä tilanteessa? - kysymys auttaa opiskelijan oman toiminnan jäljittämässä ja ohjaa häntä pohtimaan ja arvioimaan, miten muuten tilanteessa olisi voinut toimia. Ohjaajan tärkeinä tehtävinä on yksilöllisen reflektion tukeminen sekä itsesäätely- ja ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen. Opiskelijaryhmässä reflektointi on työpaikkaohjaajille avartava kokemus, kun tosissaan pysähdytään ajattelemaan rutinoituja toimintatapoja.

Kauppi näkee ohjaajan tärkeimmäksi elementiksi oppimistehtävät. Ne ovat olennaisia välineitä opiskelijan ohjaamisessa. Myös oppimistehtävien arviointi on väline suorituksen arvioinnissa. Millaisia oppimistehtäviä annetaan? Ohjaustilanteissa kysymysten tulisi auttaa työssäoppijaa etsimään syitä ja perusteluita toimintatavoille. Mitä mieltä olet tästä asiasta ja miksi olet tätä mieltä?

Oppimistehtävät ovat monimutkaisemmillaan jokin laaja projekti, jossa lähde-tään kehittämään uutta palvelua tai toimintatapaa yhteistyötahojen kanssa. Oppimisprosessissa tarvitaan kolmenlaisia tehtäviä:

- 1) Harjoittelutehtävät, jotka tähtäävät ammatin oppimiseen
- 2) Oppimistehtävät, joissa korostuu reflektointi; miksi tein niin kuin tein, miten muuten olisin voinut tehdä. Tehtävät liittyvät käytännön työn tutkimiseen ja tilanteiden analysointiin (esimerkiksi oppimispäiväkirjan kirjoittaminen ja oppimisportfoliot).
- 3) Työyhteisön kehittämistehtävät, joissa monimutkaisten tilanteiden ääressä joudutaan etsimään uusia toimintatapoja

Erilaiset oppimistehtävät johtavat erilaiseen oppimiseen. Jos jotain ei koeta tärkeäksi, se johtaa usein uusintavaan oppimiseen. Väittely-, kritiikki- ja vertailutehtävät korostuvat ja edesauttavat reflektiivisyyttä. Esimerkiksi ”miten soveltai-

sit sitä meidän työpaikassa?” -kysymyksellä opiskelija joutuu soveltamaan oppimaansa uudessa tilanteessa ja erilaisissa olosuhteissa. Opiskelijan itsearviointiin kannustavat tehtävät tuottavat rikkaampaa ja syvempää tietoa oppimisesta, ohjaavat oppimaan oppimiseen, ja ne ovat usein jo itsessään voimakas ja merkityksellinen oppimiskokemus.

Lisätietoa ja kirjallisuutta:

Kauppi, A. & Huttula, T. (toim.) 2003. Laatusuhteita ammattikorkeakouluihin. Helsinki. Edita.
<http://www.kka.fi/julkaisut.lasso>

Kauppi, A. 1998. Uudistava oppiminen, koulutus ja työn kehittäminen. Helsinki. Opetushallitus.

4. ESR -PROJEKTIN KOKEMUKSIA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ

ESR -verkot kalastavat hyviä käytäntöjä -workshopissa haluttiin esitellä kokemuksia tietoverkkojen hyödyntämisestä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan yhteistyöstä. Kolmea ESR -projektia pyydettiin kertomaan omista kokemuksistaan ja hyväksi koetuista toimintamalleista osallistujille. Opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan yhteistyöstä verkko-oppimisessa kertoi Tuula Sivén Espoon terveys- ja sosiaalialan oppilaitoksesta. Hannele Ikonen Vakuutusalan koulutuskeskusta pohti asiantuntijuuden jakamisesta verkossa ja Tuula Sumkin Edupolista käsitteli tietoverkkojen hyödyntämistä oppisopimuskoulutuksessa ja verkostoitumisessa WerNetti -projektin näkökulmasta.

Ammatillisen koulutuksen kehittämisen yhtenä keskeisenä kohteena on ollut työssäoppiminen sekä työelämän ja koulutuksen yhteistyön vahvistaminen. Joustavien opetusmenetelmien myötä tarvitaan uudenlaista verkostoitumista eri osapuolten välille. Tuula Sumkin toi esityksessään esiin oppisopimuskoulutuksessa havaittuja haasteita, joihin pyritään WerNetti -projektissa vastaamaan tieto- ja viestintäteknikan keinoin. Suurimpina haasteina on yhteistyön vähäisyys oppisopimuskoulutuksen eri osapuolten välillä. Opiskelijat ovat yhteydessä sekä kouluttajiin että työpaikkaohjaajiin ja toimivat usein linkkinä osapuolten välillä. Työpaikkaohjaajien osallistuminen jo koulutuksen suunnitteluvaiheessa on tärkeä, ja sen merkitystä pitäisi korostaa nykyistä enemmän. WerNetti -projektissa toimijoilla on käytössä yhteinen verkkopohjainen oppimisympäristö. Tavoitteena on tukea opiskelijan ammatillista kasvua ja edistää verkostoitumista järjestämällä yhteisiä tapaamisia, koulutustilaisuuksia ja erityisluentoja. Tärkeänä keinona verkostoitumisen edistämiseksi nähdään kouluttajien ja työpaikkaohjaajien koulutus. Sumkinin mukaan yhteistyössä keskeistä on osallisuuden tunne, sillä vain ne, jotka kokevat olevansa osallisia prosessissa, toimivat siinä aktiivisesti. Osallisuuden synnyttäminen on tehokas keino saada työpaikkaoh-

jaajat mukaan verkko-oppimisympäristötyöskentelyyn. Suurena haasteena pidettiin työpaikkaohjaajien saamista mukaan verkossa työskentelyyn.

Työpaikkaohjaaja on oman ammattialansa asiantuntija, mutta pedagogisten taitojen tuominen työpaikkaohjaajakoulutukseen on yksi kehittämiskohta. Ideaalitullassa työpaikkaohjaajat osallistuvat itse koulutuksensa kehittämiseen, jolloin ammatillinen asiantuntijuus ja pedagoginen osaaminen voidaan yhdistää. Työpaikkaohjaajien motivointi edellyttää sitä, että he saavat aiheesta jotain hyötyä. Usein työpaikkaohjaajien verkkokeskusteluun osallistuminen on jäänyt vähäiseksi. Yhtenä porkkanana on käytetty työpaikkaohjaajien mahdollisuutta osallistua koulutukseen sekä käsiteltävien teemojen muotoilua yhdessä opiskelijoiden ja työpaikkaohjaajien kanssa. Työpaikkaohjaajien innostusten herättäjänä voi toimia verkkoon laitettu ajankohtainen ja tarpeellinen informaatio, kuten esimerkiksi työpaikkaohjaajan opas tai alakohtaisia WWW-linkkejä.

Työssäoppimisessa korostuu oppimisen autenttisuus. Esimerkkinä yhdessä toimimisesta ja oppimisen autenttisuudesta Tuula Sivén kertoi kurssisuunnittelusta, jossa opiskelijat olivat tiiviisti osallisina. He työskentelivät ennen varsinaista työssäoppimisjaksoaan ensin yhden päivän tulevilla työpaikallaan. Tämän jälkeen he pohtivat, millaista osaamista töissä tarvitaan ja edellytetään. Oppilaiden itse asettamat tavoitteet olivat opetussuunnitelman kanssa hyvin samankaltaisia. Ryhmä sitoutui hyvin opiskeluunsa, koska olivat itse rakentaneet tehtävänsä.

Tietoverkkojen hyödyntäminen työssäoppimisessa tukee vertaisoppimista työssäoppimisjakson aikana. Sivénin mukaan vertaisoppiminen lähtee hyvin liikkeelle verkossa, jos opiskelijat kokevat, voivansa oppia toinen toisiltaan. Tämä edellyttää onnistunutta ryhmäytymistä ja turvalliseksi koettua ilmapiiriä. Tämän jälkeen verkossa on helppo toimia. Verkko-opiskelun yhtenä haasteena onkin oppia ja uskaltaa vaihtaa keskeneräisiä ajatuksia, joita voi yhdessä muokata eteenpäin. Tasavertainen keskustelu ja avointen kysymysten esittäminen vaatii harjoittelua. Opettajan tehtävänä on tukea prosessia ja auttaa opiskelijoita sy-

ventämään tietoa. Opetuskulttuurin muuttamisessa Sivén korostaa tiedon jakamisen merkitystä oppilaitosten sisällä. Tietoverkkoja hyödynnettäessä koko opettajakunnalla täytyy olla riittävästi varmuutta ja osaamista välineiden käytössä. Tärkeää on, että myös oppilaitoksen hallinto tukee uusien menetelmien kehittämistä. Pedagogisina malleina työssäoppimisen kehittämisessä Espoon terveys- ja sosiaalialan oppilaitoksessa ovat olleet DIANA -malli sekä tutkivan oppimisen periaatteet.

Hannele Ikonen pohti asiantuntijuuden jakamista verkossa. He ovat projektissaan rakentaneet verkko-opiskelun koulutustarjontimeen pohjautuvaan ideaan, jossa päivän mittaiset tilaisuudet käsittelevät erilaisia teemoja ja kukin asiantuntija valitsi itse oman oppimisen polkunsä. Taustalla on tutkivan oppimisen näkökulma ja ajatus siitä, että opiskelijat tunnustavat tietonsa ja osaamisensa sekä jakavat sitä toisen kanssa. Pyrkimyksenä on hyödyntää opiskelijoiden jo olemassa olevaa tietoa. Ikonen korostaa, että myös asiantuntijuuden jakaminen ja verkostoituminen vaativat harjoittelua. Asiantuntijuuden jakamisen ongelmana usein on, miten organisaation hiljainen tietoa ja osaamista voidaan tehdä näkyväksi.

Lisätietoa ja kirjallisuutta:

Vakuutusalan koulutuskeskus: <http://www.bulevardi.net>

ETSO: <http://www.etso.eskk.fi/projektit/>

WerNetti-projekti: <http://www.hyvan.helsinki.fi/wernetti>

Aarnio, H., Enqvist, J. & Helenius, M. (toim.) 2002. Verkko-pedagogiikan kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa ja työssäoppimisessa – DIANA -toimintamalli. Opetushallitus.

Hakkarainen, K. Lonka, K & Lipponen, L. 1999. Tutkiva oppiminen – älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. WSOY.

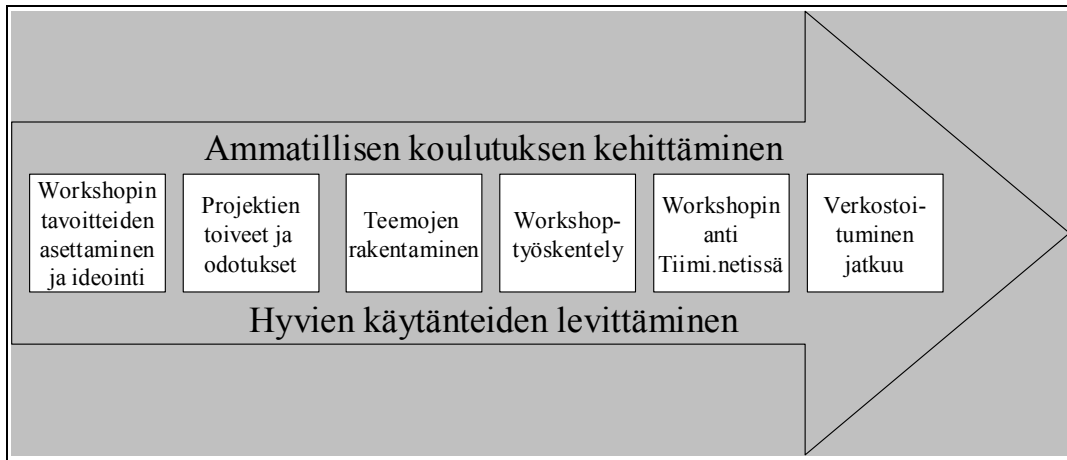
5. WORKSHOP-TYÖSKENTELEY VERKKO-OPPIMISYMPÄRISTÖÄ HYÖDYNTÄEN

5.1. Toteutustapa

Iltapäivän työskentelyn teemat perustuivat projektien etukäteen lähettämiin tietolomakkeisiin, joihin oli koottu yhteystiedot, keskeiset tavoitteet, projektissa havaitut hyvät käytännöt ja pahimmat karikot sekä asiat, joita osallistujat halusivat oppia workshopissa. Osallistujien lähettämästä 40 projektitietolomakkeissa oli lukuisia kiinnostuksen kohteita, joiden joukosta työskentelyn teemoiksi valittiin

1. *verkot ja työssäoppiminen,*
2. *verkostoituminen ja yhteistyö sekä*
3. *projektien hyvien käytäntöjen levittäminen.*

Workshop-työskentelyssä osallistujat jakautuivat kuuteen ryhmään kolmen eri näkökulman mukaan. Näkökulmat olivat verkot ja työssäoppiminen, verkostoituminen ja yhteistyö sekä verkko-oppimateriaali. Teemakeskusteluja pohjustettiin ennakkoon valituilla projektiesimerkeillä. Alustuksen jälkeen teemasta keskusteltiin ryhmittäin. Joka ryhmässä oli ennakkoon valittu henkilö, jonka tehtävänä oli virittää keskustelua ja kirjata kannettavalla tietokoneella ryhmän ajatukset Internetissä toimivaan tiimi.net-oppimisympäristöön muiden ryhmien nähtäväksi. Ryhmäkeskustelun jälkeen eri ryhmien näkemykset purettiin yhteiskeskustelussa. Kaikkien ryhmien ideat ja ajatukset oli heti luettavissa ja kommentoitavissa tiimi.netissä.

Kuva 1. Workshopin suunnittelu ja toteutus

Workshopissa jaettiin kaikille osallistujille tarvittavat tunnukset tiimi.net-oppimisympäristöön. Sinne koottiin kaikki päivän aikana syntynyt materiaali sekä projektien ennakkoon lähettämät tietolomakkeet sekä luentojen materiaali. Osallistujia kannustettiin ja kehoitettiin jatkamaan keskustelua tiimi.netissä workshopin jälkeenkin. Tiimi.netiin oli valmiiksi luotu alustavia keskustelun aiheita päivän teemojen ja osallistujien ennakkoon lähettämien tietolomakkeista nousevien kysymysten pohjalta. Tilaisuudessa osallistujille kerrottiin, että päivän tuotoksista tehdään myös julkaisu, joka ilmestyy syksyllä 2003. Lisäksi korostettiin, että verkkokeskustelunkin ideat ja tulokset raportoidaan workshopin julkaisussa, millä pyrittiin motivoimaan osallistujia verkkokeskusteluun.

Opastuksesta ja kannustuksesta huolimatta tiimi.netissä ei syntynyt keskustelua. Tästä voidaan päätellä, että onnistunut verkkokeskustelu edellyttää hyvää motivaatiota osallistujilta. Uuden kommunikointivälineen käyttöönotto vaatii aikaa, sillä koulutuksen kehittäjätäkään eivät vielä ole tottuneet jakamaan omia ideoitaan ja kokemuksiaan verkko-oppimisympäristössä. Kiireisten työelämän edustajien innostaminen mukaan verkkokeskusteluun vaatiikin todella tehokkaiden porkkanoiden kehittämistä.

5.2. Verkot ja työssäoppiminen

Verkot ja työssäoppiminen -teemaan johdattelevan alustuksen piti projektityöntekijä Kirsti Hulkari Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitoksen hallinnoimasta Avoimet oppimisympäristöt ja työssäoppimisen tietotekninen ohjaus -projektista. Hulkari pohti esityksessään verkkokeskustelun pedagogisia mahdollisuuksia työssäoppimisen jaksoilla.

Verkot ja työssäoppiminen -teema herätti vilkasta keskustelua. Tietoverkot ovat monille uusi oppimisympäristö. Uuden työvälineen käytön lisäksi pitää opetella myös kokonaan toisenlainen kulttuuri niin opiskeluun kuin opettamiseen. Oppimisympäristössä toimiminen edellyttää omien ajatusten julkittuomista totuttua isommalle ryhmälle. Esimerkiksi jo kirjoittamalla kommunikointi tuo uusia haasteita ja vaatii niin opiskelijoilta, opettajilta kuin työpaikkaohjaajiltakin uudenlaisia taitoja.

Opettajalla, opiskelijalla ja työpaikkaohjaajalla on erilaiset roolit verkkooppimisympäristössä. Workshopin ryhmäkeskusteluissa pohdittiin miten saadaan aikaan toimiva ja opiskelijoiden ammatillista kasvua tukeva keskustelu ja kenen siinä tulisi olla mukana. Opiskelijat toivovat joskus, että työpaikkaohjaajat eivät osallistuisi keskusteluun. Ilman työpaikkaohjaajien läsnäoloa opiskelijat voisivat vapaammin keskustella omista työssäoppimispaikalla syntyneistä ongelmista.

Työpaikkaohjaajan osallistumisella verkkokeskusteluun on kuitenkin positiivisia vaikutuksia, sillä tällöin hän pystyy paremmin tarttumaan opiskelijaansa askaruttaviin asioihin ja ongelmiin. Verkkokeskustelua ja -oppimispäiväkirjaa seuraamalla työpaikkaohjaajalle muodostuu nopeasti selkeä käsitys siitä mitä opiskelija on työssäoppimisjaksollaan tehnyt ja kokenut. Tieto auttaa mielekkäiden oppimistehtävien suunnittelussa jäljellä olevalle ajalle. Verkko - oppimisympäristössä käydyn keskustelun seuraaminen auttaa työpaikkaohjaajaa muodosta-

maan käsityksen siitä, minkälaista ohjausta ja tukea hänen opiskelijansa todella tarvitsee. Workshopin alustuksissa korostettiin, että työpaikkaohjaajat on tärkeä ottaa mukaan myös työssäoppimisjakson oppimistehtävien laatimiseen, sillä heidän asiantuntemuksensa on avuksi autenttisten tehtävien laadinnassa. Olennainen osa työssäoppimista on, että oppimistehtävät edustavat työpaikalle luonteenomaisia ongelmanratkaisutilanteita, joita työntekijät ratkovat omassa työssään. Tällaisia tehtäviä opiskelijat eivät yleensä pysty tekemään opiskellessaan oppilaitoksen tiloissa.

Pienin askelin liikkeelle

Keskeistä uuden työvälineen käyttöönotossa on verkko-oppimisympäristön helppokäyttöisyys. Sivén korosti alustuksessaan, että uuden kulttuurin luominen oppilaitoksen ja työelämän välille kannattaa aloittaa pienin askelin, jotta kenellekään ei muodostu tieto- ja viestintätekniiikan käytölle liian suurta kynnystä. Verkko-oppimisympäristön käyttöä kannattaa harjoitella aluksi vaikkapa tiedotteiden ja tarvittavien asiakirjojen jakamisessa ja säilyttämisessä. Työpaikkaohjaajalle kannattaa luoda ja antaa tarvittavat tunnukset vaikka hän ei olisi vielä valmis osallistumaan verkkokeskusteluun. Tällöin hänellä on kuitenkin mahdollisuus käydä katsomassa minkälaisista asioista siellä keskustellaan ja näin saattaa herätä myös kiinnostus osallistua itsekin keskusteluun.

Eri osapuolten valmiuksien kehittäminen

Opiskelijoiden verkko-opiskeluvalmiuksia kannattaa kehittää erillisellä oppimaan oppimisen kurssilla opiskelujen alkuvaiheessa. Tällaisella valmistavalla johdannolla opiskelijat tutustutetaan verkko-oppimisympäristöön ja heidän rooliinsa siellä. Opiskelijoille pitää tehdä selväksi mitä heiltä odotetaan verkkotyöskentelyssä niin työssäoppimisjaksolla kuin opiskelussa muutenkin. Oppimista tukeva verkkokeskustelu ei useinkaan synny itsestään, vaan se vaatii myös harjoittelua. Yhteisölliseen tiedonrakentamiseen tähtäävää keskustelua on hyvä opetella jo opiskelun alkuvaiheessa. Opiskelijoilla täytyy olla käsitys siitä, minkälainen

verkkokeskustelu tukee heidän ammatillista kasvuaan ja minkälainen keskustelu on oppimisen kannalta hedelmällistä. Opiskelijoilla pitää olla hyvät valmiudet käyttää verkko-oppimisympäristöä jo työssäoppimispaikalle mentäessä, jossa uusia asioita on opeteltavan muutenkin riittävästi.

Opiskelijalle verkossa opiskelu mahdollistaa yhteydenpidon vertaisryhmän välillä työssäoppimisjakson aikana. Vertaistuen merkitys korostuu, jos opiskelijat ovat työssäoppimisjaksoilla pitkien matkojen päässä toisistaan. Keskusteluissa nousi esille, että opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniset valmiudet ovat kohtuullisen hyvät, mutta ajan ja paikan löytäminen verkko-oppimiselle on edelleenkin haastavaa. Mikäli työpaikoilla ei ole tilaisuutta tietoverkkojen käyttöön, opiskelijoille täytyy järjestää mahdollisuus opiskeluun kotona, koulussa tai kirjastossa. Tärkeää on selvittää työpaikkaohjaajalle opiskelijan verkko-oppimisympäristön käytön merkitys osana työssäoppimista sekä luoda etukäteen yhteiset säännöt tietokoneen käyttöajasta ja -paikasta.

Myös opettajien työssäoppimisen verkko-ohjauksen valmiuksia parantaa oppimisympäristön tuntemus ennakolta. Verkko-oppimisympäristön käyttöön voidaan totutella esimerkiksi ottamalla se käyttöön oppilaitosyhteisön sisäisessä tiedottamisessa tai oppilaitoksen omien kehittämistiimien työväliseenä. Ammatillisen koulutuksen yhteistyö työelämän kanssa on monilla aloilla vielä varsin nuorta, mikä on omiaan lisäämään opettajien epävarmuutta uusien toimintatapojen kehittämiseksi. Verkko-oppimisympäristön käytöllä opettaja joutuu tuomaan omia opetusmenetelmiään aikaisempaa enemmän näkyvämmiksi ja näin myös alttiiksi arvostelun kohteeksi. Opettajan käyttämät opetusmenetelmät, oppimistehtävät sekä asiantuntemus ovat verkkoympäristössä laajemman joukon tavoitettavissa kuin perinteisessä luokkahuonekeskeisen opiskelun yhteydessä. Opettajalla on suuri kynnys ottaa uutta työvälinettä omaan opetukseen, ellei hän koe riittävää varmuutta sen käytöstä ja soveltamisesta opetukseen.

Opettaja on uuden haasteen edessä myös siinä, miten tukea opiskelijan ammatillista kasvua verkko-oppimisympäristön avulla mahdollisimman tehokkaasti.

Opettajalta edellytetään uutta pedagogista osaamista verkkokeskustelun ohjaamisessa ja oppimistehtävien laadinnassa. Ryhmäkeskustelussa tuli esille, että opettajien asenteissa verkon hyödyntämiseen työssäoppimisessa on suuria eroja.

Työpaikkaohjaajien tieto- ja viestintätekniikan osaamisessa on hyvin suuria alakohtaisia eroja. Verkko-oppimisympäristön käytön aloittamiseen vaikuttaa suuresti myös se, miten luonteva osa tietokoneet ovat kyseisen ammattiryhmän työskentelykulttuuria. Esimerkiksi sairaaloiden vuodeosastoilla työskentelevät sairaanhoitajat ja lähihoitajat eivät välttämättä ole omassa työssään tottuneet käyttämään tietokoneita. Tehokkain tapa saada työpaikkaohjaajat hyödyntämään tietoverkkoja opiskelijoiden ohjauksessa ja oppilaitosyhteistyössä on tarjota heille siitä jotain konkreettista hyötyä. Verkko-oppimisympäristö voi olla paikka, josta työpaikkaohjaaja löytää kaikki työssäoppimiseen tarvittavat tiedot ja asiakirjat. Se voi toimia myös tehokkaana tietolähteenä, jonne on kerätty käyttökelpoisia WWW-linkkejä tai alaan liittyvää oppimateriaalia.

Työpaikkaohjaajien koulutukseen on riittävästi panostettava. Workshopin osallistujien kokemusten mukaan myös opiskelijat voivat toimia työpaikkaohjaajan tietoteknisenä tukena. Tärkeää on, että työpaikkaohjaajaa ei jätetä sivustakatojaksi, vaan hänelle on tarjottava mahdollisuus seurata ja osallistua tietoverkossa käytävään keskusteluun. Työpaikoille tulisi selvittää opiskelijoiden työssäoppimistehtävien merkitys, jotta opiskelijat saisivat riittävästi aikaa ja mahdollisuuden verkkotyöskentelyyn. Työpaikkaohjaajan voisi sitouttaa työskentelyyn esimerkiksi sellaisten opiskelijan oppimistehtävien avulla, joiden tavoitteena on kehittää työyhteisön toimintatapoja. Tärkeää on, että oppilaitoksen ja työelämän yhteistyössä myös työpaikan pitäisi saada jotakin hyötyä eikä se saisi olla pelkästään antavana osapuolena. Opiskelijan oppimistehtävänä oleva projekti, jonka tavoitteena on joku työpaikan toiminnan kehittäminen, on tehokas tapa viedä osaamista oppilaitoksesta työelämään. Kehittämishankkeet ovat myös mainioita autenttisia oppimistehtäviä, jotka kehittävät työelämässä tarvittavia ongelmanratkaisutaitoja.

Miten avoimia verkossa voidaan olla?

Avoimuuteen kouluttaminen ja luottamuksellisen ilmapiirin synnyttäminen ovat tärkeitä elementtejä, mutta miten avoimia verkossa voidaan olla? Ryhmäkeskusteluissa nostettiin esille, että opiskelijat työskentelevät usein työssäoppimisjaksoillaan sellaisten asioiden ja tietojen parissa, joita he eivät voi tuoda julkiseen keskusteluun. Sen vuoksi on tärkeää, että ennen verkkokeskustelua luodaan selkeät ohjeet siitä, mitä asioita voi tuoda oppimisyhteisön keskusteluun ja minkälaiset asiat luokitellaan salassapitovelvollisuuden alaisiksi. Esimerkiksi hoitoalalla opiskelevat eivät saa kertoa hoitamiensa potilaidensa nimiä, mutta silti he voivat käydä keskustelua oppimisympäristössä työssäoppimisjaksollaan näkemistään hoitomenetelmistä ja -periaatteista.

Rutiinien kautta ammatillisen kasvun tukemiseen

Tietoverkkoja voidaan hyödyntää työssäoppimisen tukena toisaalta helpottamaan käytännön rutiineita ja toisaalta sen avulla pystytään myös tukemaan opiskelijan ammatillista kasvua. Ensiksi mainittu on olennaisesti helpompi ja suositeltavampi tapa aloittaa tietoverkkojen hyödyntäminen oppilaitoksen työelämäyhteistyön kehittämisessä ja yhteydenpidossa opiskelijaan työssäoppimisjaksojen aikana. Verkko-oppimisympäristön käytön etuja ovat esimerkiksi:

- parantaa tiedonkulkua oppilaitoksen, työpaikkaohjaajan ja opiskelijan välillä
 - aikataulut, opiskelijan tavoitteet työssäoppimisjaksolle, säännöt ja tarvittavat lomakkeet
 - työssäoppimispaikan esittely ja perehdytyskansio
- jokainen voi mennä oppimisympäristöön silloin kun itselle parhaiten sopii
- helppo tapa lähestyä; ei häiritse ketään väärään aikaan

- vähentää opettajan liikkumisen tarvetta työssäoppimispaikkojen välillä ja säästää aikaa, joten opettaja voi lyhyemmässä ajassa olla yhteydessä useampaan opiskelijaan ja työpaikkaohjaajaan
- parantaa opiskelijan yhteydenpitoa opettajaan => ei tarvitse odottaa opettajan käyntiä kahden viikon kuluttua
- vähentää postituksia, helpottaa ohjeiden päivityksiä
- tiedotteet ovat aina tallella ja pysyvät järjestyksessä

Oppilaitoksen työelämäyhteistyössä tietoverkkojen hyödyntämisen avulla luodaan uutta kulttuuria uuden työvälineen käytöstä. Muutos aikaisempiin toimintatapoihin on suuri ja onnistumisen takaamiseksi on edettävä pienin askelin ja on varattava kaikille osapuolille riittävästi aikaa. Työvälineen tultua riittävän tutuksi ja luonnolliseksi osaksi arkipäivän toimintaa opiskelijoille, työpaikkaohjaajille ja opettajille on helpompaa aloittaa sen hyödyntäminen opiskelijan ammatillisen kasvun tukemisessa.

Työssäoppimispaikalla korostuu oppimisen kontekstuaalisuus. Opiskelijan toimintaympäristöstä nousee erilaisia haasteita ja mahdollisuuksia, jotka synnyttävät tarpeen oman toiminnan ja osaamisen reflektiiviselle tarkastelulle. Opiskelija peilailee kokemuksiaan aikaisempaan tietämykseensä ja käsityksiinsä ja kehittää näin omaa ammatillista osaamistaan ja identiteettiään. Tutkimusten mukaan opiskelijan reflektointi on kuitenkin usein hyvin sattumanvaraista ja tehokkaiseen oppimiseen pääsemiseksi, täytyy heidän kokemustensa analysointia tukea. Verkko-oppimisympäristöt mahdollistavat työssäoppimisjakson aikana opiskelijayhteisön keskinäisen ajatustenvaihdon. Kirjoittamalla omat ihmettelyn aiheensa ja käsityksensä yhteiseen keskusteluun opiskelija joutuu pohtimaan ja jäsentämään omaa tietämystään ja ratkaisujaan perusteellisesti. Tässä "ulkoistamisprosessissa" opiskelija usein havaitsee oman osaamisensa rajallisuuden ja ehkä löytää itselleen joitakin uusia ammatillisia kehittämiskohteita. Opettajan tehtävänä on oppimistehtävien avulla virittää opiskelijoiden ammatilliseen kasvuun tähtäävää keskustelua työssäoppimisjakson kokemuksista. Workshopin aamupäivän alustuksessa Sivén kertoi esimerkkinä projektistaan, jossa he oli-

vat kokeilleet verkkokeskustelua tutkivan oppimisen periaatteisiin perustuvan Diana-mallin mukaan.

Niksejä tietoverkkojen hyödyntämisestä työssäoppimisessa:

- pienin askelin liikkeelle
- paranna kaikkien osapuolten valmiuksia ennen varsinaista käyttöönottoa työelämäyhteistyössä
 - opiskelijoille verkko-opiskelun kurssi opiskelujen alkuvaiheessa
 - verkko-oppimisympäristö tutuksi jo ennen työssäoppimisjaksolle menoa
- tavoitteena osaksi koko organisaation normaalia toimintaa, mukana niin hallinto kuin opettajatkin
 - tietoverkkojen hyödyntämiselle määritellään tavoitteet oppilaitoksen tietostrategiassa
- kaikkien osapuolien tulee olla tietoisia omasta roolistaan ja velvollisuuksista verkko-oppimisympäristössä
 - tee kirjallinen suunnitelma, josta ilmenee opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan tehtävät aikatauluineen
- pohdi miten motivoit työpaikkaohjaajia verkkotyöskentelyyn
- pohdi mitä hyötyä voit tarjota verkko-oppimisympäristöstä on työpaikkaohjaajalle
 - oman alan uutta tietoa ja vaihtoehtoisia työskentelytapoja
 - järjestynyttä ja hyvin organisoitua työskentelytapaa oppilaitosyhteistyöhön

Lisätietoja:

Aarnio, H. & Enqvist, J. 2001. Dialoginen oppiminen verkossa – DIANA-malli ammatillisen osaamisen rakentamiseen. Kehittyvä koulutus 2/2001, Opetushallitus.

Aarnio, H., Enqvist, J. & Helenius, M. (toim.) 2002. Verkko-pedagogiikan kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa ja työssäoppimisessa – DIANA-toimintamalli. Opetushallitus.

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitoksen ESR-projektit

<http://www.vak.fi/kosol/projektit.html>

Vesterinen, M-L. 2002. Ammatillinen harjoittelu osana asiantuntijuuden kehittymistä ammattikorkeakoulussa. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research, numero 196. Jyväskylä: University of Jyväskylä.

5.3. Verkostoituminen ja yhteistyö

Toisen teeman alustajana oli Mikko Ahola *Laatua työssäoppimiseen* -hankkeesta. Hän toi verkostoituminen ja yhteistyö -teemaan näkökulmaksi työssäoppimisen verkkopalvelun, joka toimii työssäoppimisessa eri osapuolten tiedonvälitys- ja rekrytointikanavana.

Verkostoituminen koetaan tärkeäksi toimintatavaksi ammatillisen koulutuksen kehittämisen kentällä. Toimivan yhteistyön kautta osaamista voi yhdistää ja toimintaa järjeistää, jolloin voidaan saavuttaa myös kustannustehokkuutta. Aholan mukaan verkostoitumisen lähtökohtana voidaan pitää opettajien ja oppilaitosten verkostoitumista keskenään. Oppilaitosten välinen yhteistyö on keskeistä, sillä ne toimivat usein samoilla työpaikoilla ja erilaiset toimintatavat voivat aiheuttaa sekaannusta yritysten näkökulmasta. Yrityksiä lähestytään tällä hetkellä useilla eri tavoilla monista oppilaitoksista. Tämän vuoksi oppilaitosten välistä yhteistyötä alueellisesti ja alakohtaisesti tulisi lisätä luomalla yhteisiä pelisääntöjä ja toimintatapoja työelämäyhteistyöhön, kuten esimerkiksi työssäoppimispaikkojen jakamisen koordinointiin.

Ahola korostaa, että verkostoituminen on myös eräänlainen oppimisprosessi, joka kehittyy ja jota on pidettävä yllä sekä virallisissa että epävirallisissa yhteyksissä. Verkostoituminen vaatii sosiaalista sensitiivisyyttä, kykyä toimia erilaisissa ympäristöissä. Oppilaitosten ja yritysten välisessä yhteistyössä kannattaa kiinnittää huomiota kielenkäyttöön, sillä keskustelu työelämän käyttämällä termeillä on tärkeää.

Oppilaitosten haasteena on löytää sellaisia toimintoja, että yritys-elämä näkee tärkeäksi lähteä mukaan yhteistyöhön. Oppilaitoksen ja yrityksen välinen yhteistyö rakentuu pitkälti yrityksen ehdoilla ja yritykset tulisikin ottaa mukaan jo työssäoppimisjaksojen suunnitteluun. Yrityksille tulisi tarjota jotakin vastinetta yhteistyölle. Työnantajien sitoutumisessa on tärkeää sen tuoma lisäarvo. mitä työpaikat siitä hyötyvät ja miten työpaikka voisi kehittää itseään. Opettajat ja työssäoppija voisi tuoda keskusteluun uusia ideoita työpaikan toimintakäytäntöjen kehittämiseksi. Yritykset tapaavat harvoin toisiaan, jolloin työpaikkaohjaajien koulutus voisi toimia myös ajatustenvaihdon foorumina. Rakenteelliset tekijät, kuten opettajien palkkaus, tuntikehykset ja käytettävissä olevat resurssit rajoittavat yhteistyötä.

Tietoverkot voivat toimia oppilaitoksen ja työelämän yhteistyön tukena. Verkko voi olla tiedonjakokanava ja keskustelufoorumi. Sen käyttöön liittyy kuitenkin useita haasteita, kuten ihmisten vaihteleva innostus ja osaamistaso. Verkkoympäristön käyttöönotto vaatii työtä ja aikaa, mutta esimerkiksi avoimen lähdekoodin alustat ja Euroopan Sosiaalirahaston rahoitus tukevat osaamisen jakamista. On tärkeää, että käytännön järjestelyt, kuten tietojen säännöllinen päivittäminen, ovat jonkun vastuulla, jotta verkossa on saatavilla ajantasaista tietoa. Oppilaitosten yhteinen verkkopalvelu selkiyttää toimintaa yritysten näkökulmasta.

Tietoverkko on tuonut uudenlaisen toimintakulttuurin myös oppimateriaalituotantoon. Muiden tuottama aineisto on tullut uudella tavalla kaikille näkyväksi ja verkossa törmätään uudenlaisiin tekijänoikeuskysymyksiin. Toisten tuottaman materiaalin käyttö opetuksessa herättää monenlaisia ristiriitoja. Ratkaisuksi on kehitetty esimerkiksi ainekokonaisuusryhmiä, jotka tuottavat ryhmässä aineistoa kaikkien saman alan opettajien käyttöön. Tekijänoikeuksista ja korvauksista tulisi sopia kirjallisesti ja projektikohtaisesti niin, että pelisäännöt ovat selviä kaikille. Hankerahoituksella tuotettu materiaali on julkista ja opetushallituksen sivuilta löytyy aineistoa, joka on kaikkien käytössä.

Projektien verkostoituminen kehittämistyön kulmakivenä

Vanhan yhteistyön pohjalle on hyvä rakentaa uusia toimintatapoja. Olemassa olevien verkostojen ja alalla jo olevien toimijoiden kartoittaminen auttaa alkuun. Projektien välisessä verkostoitumisessa projektipäällikön aktiivisuus on keskeistä. Se, miten ja millä asenteella projektipäällikkö luo suhteita alusta alkaen, rakentaa pohjaa tulevaisuuden työskentelylle. Verkostoitumisen vaarana on liika henkilöityminen, jolloin yhteistyösuhteet katkeavat tai katoavat keskeisen henkilön mukana. Tämän vuoksi yhteistyöhön olisi pyrittävä sitouttamaan useita henkilöitä. Projektien rahoittaja voisi olla osallisena verkottamassa projekteja keskenään. Yksi kokoontuminen on hyvä alku, mutta ei yksin riitä yhteistyön syntymiseen. Myös projektien lyhytkestoisuus voi olla esteenä toimivien verkostojen rakentamiselle. Toisaalta yhden projektin kautta syntyneet verkostot voivat tukea uusien projektien syntymistä. Projektit vaihtuvat, mutta tekijäjoukko pysyy suunnilleen samanlaisena.

Niksejä tietoverkkojen hyödyntämiseen työelämäyhteistyön kehittämisessä:

- työelämälle on tarjottava yhteistyöstä jotakin hyötyä
 - uutta tietoa ja toimintatapoja oppilaitoksesta yritykseen
- alueen oppilaitoksille yhtenäiset menetelmät
- julkisen rahoituksen turvin luodaan mahdollisuuksia kehittämisprojekteille ja levitetään hyviä käytänteitä työelämäyhteistyölle

Lisätietoja:**TOP-tekijät verkkopalvelu**

<http://www.toptekijat.osakk.fi/>

Kopioston WWW-sivusto Tietoverkot ja tekijänoikeudet

<http://www.kopiosto.fi/tiedotus/digiesite/mitayhteista.html>

5.4. Hyvien käytäntöjen levittäminen

Viimeiseen teematyöskentelyyn, ”päivän kalansaaliin” käsittelyyn johdatteli workshopin puheenjohtaja Harri Kostilainen. Ryhmät saivat pohdittavakseen tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisen näkymiä ja haasteita ammatillisessa koulutuksessa, tapoja edistää hyvien käytäntöjen levittämistä. Lisäksi ryhmiä pyydettiin miettimään päivän keskeisimpiä uusia ideoita.

Keskusteltaessa tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisestä, ja sen haasteista ammatillisessa koulutuksessa ryhmissä pohdittiin asiaa opiskelijan, oppilaitoksen ja ohjauksen näkökulmasta. Aikuiskoulutuksessa tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen tulee etenemään nopeammin kuin alemmilla kouluasteilla. Väitettä perusteltiin sillä, että aikuisella on suurempi tarve joustaviin ja monimuotoisiin opiskelumenetelmiin. Lisäksi verkko-opiskelu tukee tehokkaasti elinikäisen oppimisen ajatusta. Valtakunnallisena tavoitteena onkin nostaa työssäkäyvän aikuisväestön koulutustasoa. Tietotekniiikan hyödyntäminen lisää myös maantieteellistä tasa-arvoisuutta, sillä koulutusmahdollisuudet lisääntyvät ja asiantuntemusta voidaan hyödyntää maantieteellisistä rajoituksista huolimatta.

Verkko-opiskelussa oppimaan oppiminen tarkoittaa opiskelijalle uuden oppimistyylin omaksumista. Verkko-opiskelussa olennaista on tekstin tuottaminen ja kirjoittamalla oppiminen, mikä poikkeaa esimerkiksi perinteisestä luokkahuoneessa opiskelusta. Erityisopetuksen tarve kuitenkin lisääntyy, mikä tulee huomioida myös verkko-opetusta kehitettäessä. Oppimateriaalituotannossa tulisi kiinnittää huomiota myös oppijoiden erilaisiin oppimistyyliin.

Tieto- ja viestintätekniiikan käytön lisääntyessä myös opettajan työn luonne muuttuu ohjaavammaksi ja heiltä vaaditaan uusia taitoja. Opettaja on avainasemassa silloin, kun pohditaan, mitä verkossa kannattaa tehdä. Voidaanko esimerkiksi kädentaitojen opetusta siirtää verkkoon? Opettajan ja koulutuksen suunnittelijoiden tulisi löytää opetussuunnitelmasta ne asiat, jotka on mielekästä ja järkevää opiskella verkossa – tietotekniiikka ei saa koskaan olla itse tarkoitus.

Vision, tavoitteen ja tarkoituksen tulisi olla selkeitä tieto- ja viestintätekniikan käytössä.

Oppimisen ohjaamisessa ja tukemisessa pedagogisesti mielekkäiden kysymysten esittäminen ja dialogin merkityksen ymmärtäminen koettiin yhdeksi päivän tärkeimmiksi ajatukseksi. Keskustelusta nousi hyviä ideoita työssäoppimisen ohjaamiseen verkossa ja yhtenä käytännön välineenä nähtiin työpaikkaohjaajan oppaan kehittäminen. Kysyttiin myös, miksi ei ole kehitetty valtakunnallista oppimisalustaa oppilaitosten käyttöön, vaan kaikki suunnittelevat omaansa. Tärkeäksi koettiin myös ajatusten ja kokemusten vaihtaminen projektien kesken. Projektien välistä yhteistyötä tulisi kehittää ja projektien rahoittajilta toivottiin aktiivisuutta informaation välittäjänä eteenkin projektin alkuvaiheessa.

Miten tehostetaan projektien kokemusten laajempaa hyödyntämistä?

Hyvien käytäntöjen levittäminen oli yksi workshopin päätavoitteista. Moni saikin uusia ideoita ja kuuli uusista toimintatavoista, joita voisi soveltaa omassakin työssä. Tapaamiset, workshopit ja seminaarit koettiin hyviksi, koska silloin on vapaana muilta työtehtäviltä. Lisäksi ammatillisen koulutuksen kehittäjien epävirallinen verkostoituminen, kuten illanvietot ja saunaillat, koettiin tärkeäksi verkostoitumisessa. Hyvien käytäntöjen levittämisessä on tärkeää, että tilaisuuteen osallistujilla on riittävästi samanlaisia tavoitteita. Kokemusten levittämistä hyvin erilaisten projektien kesken ei koettu mielekkääksi.

Verkko nähtiin yhtenä välineenä hyvien käytäntöjen levittämiseen. Yhteistyön avuksi kaivattiin tietopankkia, projektien aiheiden mukaan teemoitettuja verkkosivuja sekä jonkinlaista karttaa siitä, miten oma projekti liittyy ESR -rahoitteisten projektien kokonaisuuteen. Projektien hyvät ja huonot käytännöt olisi kerättävä nykyistä näkyvämmiin yhteen ja raportoitava kaikille. Tässä asiassa rahoittajien rooli nähtiin keskeisenä. Hyvien käytäntöjen levittämisessä kysymys on laajemminkin motivaatiosta, jolloin raha ja opetushuojennukset voi-

vat toimia motivoivina välineinä. Motivoinnissa olennaista on myös yksilönäkökulman huomioiminen.

6. YHTEENVETO WORKSHOPIN KESKUSTELUISTA

Antti Kauppi teki keskustelun päätteeksi loppuyhteenvedon. Hän nosti päivän alustuksista ja keskusteluista esiin mielestään neljä keskeistä kokonaisuutta tietoverkkojen hyödyntämisessä työelämäyhteistyön kehittämisessä. Hän korosti oppimisprosessin näkyväksi tekemistä, missä verkko on keskeisessä roolissa. Oppimisprosessi tulee näkyväksi työssäoppimiseen liittyvissä verkkokeskusteluissa ja keskustelu toimii myös ohjauksen välineenä. Verkkokeskustelussa kaikki kommentit tulevat näkyviksi, jolloin tiedon jakaminen monipuolistuu.

Osallistaminen työssäoppimisprosessiin on myös tärkeää. Opiskelijoiden, opettajien ja työpaikkaohjaajien motivoinnissa keskeinen kysymys on se, mitä lisäarvoa yksilö tai hänen edustamansa yhteisö saavuttaa prosessin aikana. Opiskeltavat teemat tulisi etsiä ja rakentaa yhdessä, jotta teemat olisivat merkityksellisiä kaikille osallistujille. Tämä helpottaa motivoitumista ja tukee osallistumista. Omat ajatukset on mahdollista tehdä näkyviksi sillä hetkellä, kun jotain tulee mieleen, eikä ole sidottuna opetustilanteisiin. Verkko myös lisää saavutettavuutta ja verkossa on helposti saatavilla ajankohtaista ja ajantasaista tietoa, silloin kun sitä tarvitsee.

Toinen keskeinen asia on työssäoppimisen ja verkko-oppimisympäristöjen rakentaminen aidosti työhön kytkeytyviksi. Keskeistä on autenttisuus ja se, mitä työpaikalla tapahtuu. Oppiminen tulisi suunnata todellisiin ongelmiin ja kysymyksiin, joita työssä tehdään, sekä pohtia sitä, mihin laajempaan ympäristöön työ liittyy. Verkkoa pitäisi voida hyödyntää työssäoppimisessa niin, että Internetissä oleva ajantasainen materiaali, lehdet ja WWW-sivut nähtäisiin yhtenä op-

pimisen resurssina. Verkko voi myös toimia uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisen välineenä.

Tietoverkkojen hyödyntäminen työssäoppimisessa vaatii kulttuurista murrosta. Vanha tiukka oppilaitosten institutionaalinen toimintatapa ja toimintakulttuuri rajaavat toimintaympäristöä. Opettajan auktoriteettinen toimintatapa, lukujärjestykset, tekijänoikeudet ja tietoturva ovat ratkaistavia asioita, jotka tällä hetkellä rajoittavat toimintaa. Kulttuurin muutosta tulisi tietoisesti edistää ja kehittää, ettei moni hieno innovaatio kuolisi instituutioiden rajojen, lukujärjestysten, työaikojen ja opetussuunnitelmien joustamattomuuden tähden.

Viimeisenä asiana Kauppi painottaa, että nämä institutionaaliset ja organisatoriset reunaehdot täytyy tiedostaa. Verkkojen hyödyntämisessä kannattaa edetä realistisesti, pienin askelin alhaalta ylöspäin ja ylhäältä alaspäin hallinnollisten kehysten tukemana. Tulisi pohtia sitä, miten opettajan työssä ajan voisi käyttää parhaiten opiskelijan ohjaamiseksi ja tukemiseksi muun muassa etätyöskentelyä hyödyntäen. Myös verkostoituminen on tärkeää, sillä meidän tulisi oppia toisiltamme enemmän kuin tällä hetkellä opimme.

7. WORKSHOPIIN OSALLISTUNEIDEN PROJEKTIN TIEDOT

Kokosimme workshopiin osallistuneiden projektien yhteystiedot ja keskeiset tavoitteet. Projektit on järjestetty alkamisajankohdan mukaan neljään ryhmään aloittamisajankohdan perusteella.

7.1. Vuonna 2000 alkaneet projektit:

Avoimet oppimisympäristöt ja työssäoppimisen tietotekninen ohjaus

Projektin keskeiset tavoitteet:

Projektin tavoitteena on kehittää työssä oppimisen järjestelyjä tietoteknisten sovellusten avulla, arvioida tietoteknisten sovellusten tuomia hyötyjä ja haittoja monipuolisesti sekä arvioida toteutusmahdollisuuksia erikokoisilla ja tietotekniikan käytön suhteen erityyppisillä työpaikoilla; tietotekniikan integroituminen ammattialan työhön ja sen kehittämiseen, kustannussäästöt, toteutusmahdollisuudet erikokoisilla ja tietotekniikan suhteen eri tavoin edistyneillä työpaikoilla, opiskelijoiden kokemukset.

Projektin toteutusaika:

1.9.2000–1.8.2003

Yhteystiedot:

Leena Seppänen, leena.seppanen@mail.vak.fi

Tarja Lylynperä, tarja.lylynpera@mail.vak.fi

<http://www.vak.fi/kosol/avoimet.html>

Ohjelmistoakatemia

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on nostaa opiskelumotivaatiota ja saada osa opiskelijoista työllistymään Kymenlaaksoon omiin yrityksiinsä tai muihin seudulla oleviin tai seudulle syntyviin tietotekniikan yrityksiin.

Projektin toteutusaika:

1.5.2000–31.12.2003

Yhteystiedot:

Paula Posio, paula.posio@kyamk.fi

Leena Jantunen, leena.jantunen@kyamk.fi

<http://oak.kyamk.fi>

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkosto

Projektin keskeiset tavoitteet:

Päätavoite on koulutuksen alueellisen saatavuuden ja tasa-arvoisuuden toteuttaminen, aikuisten etälukiomallia tukevan oppimisympäristön rakentaminen Pohjois-

Pohjanmaalle, pienten kuntien opetustarjonnan monipuolistaminen, pienten lukioiden oppilasmäärän lisääminen ja opettajavirkojen säilyttäminen pienillä paikkakunnilla.

Projektin toteutusaika:

1.1.2000–31.12.2003

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Susanna Hellsten, susanna.hellsten@ouka.fi,

www.lyseo.edu.ouka.fi/etalukio

Stydi – Sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyden digitaalinen oppimisympäristö

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on tuottaa sisällöstään laadukas sosiaali- ja terveysalan koulutuskokonaisuus verkkoympäristöön sekä muodostaa sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyskoulutuksen kehittämisverkosto.

Projektin toteutusaika:

1.12.2000–31.12.2003

Yhteystiedot:

Soile Palosuo, soile.palosuo@ncp.fi

www.stydi.net

Tietolaiturit

Projektin keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on viedä informaatioteknologian hyödyntämiseen tarvittava laitteisto lähelle haja-asutusalueiden ihmisiä, osaamisen vahvistaminen, motivaation ja mielekkyyden lisääminen.

Projektin toteutusaika:

1.8.2000–31.7.2003

Yhteystiedot:

Merja Haapalainen, merja.haapalainen@lapinlahti.fi

<http://www.lapinlahti.fi/tietolaiturit>

TopNet – Etäopiskellen työpaikkaohjaajaksi

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on laatia yhdessä työelämän edustajien kanssa joustavaa etäopiskelumateriaalia erityisesti pk-yritysten työpaikkaohjaajien koulutukseen. Tavoitteena on myös kouluttaa eri koulutusaloille etäopiskelumateriaalin laatijoita ja etäohjaajia sekä kouluttaa työpaikkaohjaajia verkko-opiskelumateriaalin avulla.

Projektin toteutusaika:

1.8.2000–31.12.2003

Yhteystiedot:

Tarja Slotte, tarja.slotte@kpedu.fi,

www.topnet.kpedu.fi

Tutkinnot teollisuuden tavoitettaviksi

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tutkinnot teollisuuden tavoitettaviksi -hankkeen tavoitteena on koota ja valmistaa materiaalia valimo- ja työvälialojen ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin sekä perustutkintoihin valmentavaa monimuoto-opetusta varten, sekä toteuttaa myös koulutusta laaditun aineiston pohjalta.

Projektin toteutusaika:

1.9.2000–31.8.2003

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Jouni Myllymäki, jouni.m.myllymaki@tut.fi
www.valimoinstituutti.net

Työssäoppimisen kehittämishanke

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on antaa mahdollisuus opettajille jalkautua alueemme yrityksiin kartoittamaan nykytilannetta ja kouluttamaan yritysten henkilökuntaa erityisesti opetussuunnitelmien ja arvioinnin osalta. Luoda yhtenäinen käyttömateriaali eri aloille opettaja, opilaan ja ohjaajan käyttöön työssäoppimisen ajalle sekä kehittää opettajien ammattitaitoa varmistamalla hyvät, toiminnalliset yhteydet työelämään.

Projektin toteutusaika:

1.8.2000–30.6.2003

Yhteystiedot:

Nina Marinos, projektisihteeri, nina.marinos@amisto.fi
www.amisto.fi

Verkkosalkku 2

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää toimintamalli yritysten henkilöstön ja opettajien koulutukseen ja kouluttaa henkilöistä sisällöntuotannon ja verkkopedagogiikan asiantuntijoita. Samalla syntyy verkko-opetusmateriaalia ja malli materiaalin tuottamiseen ja käyttämiseen.

Projektin toteutusaika:

1.5.2000–28.2.2004

Yhteystiedot:

Maija Suhonen, Maija.Suhonen@pspt.fi
www.verkkosalkku.net

Virtuaalikauppiaskoulutus Web-kaupankäynnin osaamisen kehittämiseksi

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on nostaa verkkokaupankäynnin tieto-aidollisia valmiuksia alueella ja saada virtuaalikaupankäynnin opetuksen sisältö vastaamaan elinkeinoelämän tarpeita sekä luoda alueelle verkkokaupankäynnin kouluttajaverkosto.

Projektin toteutusaika:

1.9.2000–31.11.2002

Yhteystiedot:

Kehittämispäällikkö Hilikka Laine, hilikka.laine@cop.fi

Projektipäällikkö Hanne Nyman, hanne.nyman@cop.fi

www.tietovintti.cop.fi

YHTEYS -projekti

Projektin keskeiset tavoitteet:

Hankkeen tavoitteena on luoda erilaisten yhteydenpitomahdollisuuksien käytäntöjä yrityksissä työssäoppimisjaksolla oleviin oppilaisiin ja heidän ohjaajiin. Tavoitteena on kehittää ja luoda käyttökelpoisia malleja erilaisiin tapauksiin sekä testata niiden toimitavuutta.

Projektin toteutusaika:

1.8.2000–31.12.2003

Yhteystiedot:

Tapio Ketola, tapio.ketola@kpedu.fi

Hannu Puukangas, hannu.puukangas@kpedu.fi

<http://YHTEYS.KPEDU.FI>

7.2. Vuonna 2001 alkaneet projektit:

AJANTASA – työelämän ja ammattioppilaitoksen yhteistyöprojekti Nokialla

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on opettajien työelämäntuntemuksen lisääminen te-jaksojen avulla, työpaikkaohjaajien työssäoppimistietouden lisääminen kouluttamalla ja työssäoppimisen käytäntöjen kehittäminen verkko yms. hyödyntäen.

Projektin toteutusaika:

1.8.2001–31.7.2004

Yhteystiedot:

Lea Haume, lea.haume@nokiankaupunki.fi

<http://www.koulut.nokiankaupunki.fi/naol/>

Ferrum-metallialan koulutusverkosto

Projektin keskeiset tavoitteet:

Projektin toiminta-alueena on Ylä-Pirkanmaa ja Keurusseutu. Tavoitteena on luoda uudenlainen koulutusmalli, jossa verkostoyrityksien panos on keskeinen. Yrityksiin luodaan pysyvät pääsääntöisesti koulutukseen tarkoitettut harjoittelupaikat eli ns. työssäoppimisympäristöt. Näillä taataan paremmat mahdollisuudet toisen asteen opiskelijoille opiskeluun kuuluvien työssäoppimisjaksojen läpiviemiseksi. Toinen keskeinen tavoite on varmistaa verkostoon kuuluvien yritysten ammattitaitoisen henkilökunnan saanti ja samalla edistää seutukunnan kehittymistä turvaten alueen väestökehitystä sekä hillitä väestötappiota. Kolmas tärkeä tavoite on metallialan vetovoimaisuuden lisääminen alueella niin nuorisoon kuin muihinkin työvoimareserveihin mm. naisiin. Verkoston kautta luodaan edellytykset kouluttautua metallialalle erilaisilla koulutusmuodoilla hyödyntäen verkostoyrityksien työssäoppimisympäristöjä koulutuksessa.

Projektin toteutusaika:

01.03.2001–28.02.2004

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Jyrki Saarela, jyrki.saarela@mantta.fi
www.mantta.fi/mskk/ferrum

FLoW – Toimintamalli tutkimus- ja kehitystyön levittämisen ja opetusmateriaalin sisältötuotannon yhdistämiseksi

Projektin keskeiset tavoitteet

Projektissa kehitetään toimintamalli, joka tukee rakennus- ja kiinteistöalan kehitys- ja tutkimustiedon integroimista alan koulutukseen sekä levittämistä yleisemmin alan yrityksiin. Näin yritykset, tutkimuslaitokset, yliopistot ja korkeakoulut verkottuvat t&k-alueella tuottamalla tietoa opetusmateriaaliksi rakennus- ja kiinteistöalan ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen toisen asteen opettajille ja opiskelijoille. Kehitystyö-opetustyö -klusterin toimijoiden (tutkijat, rahoittajat, yritykset, kouluttajat, opettajat, oppilaitokset) verkostoituminen synnyttää synergiaetuja ja tietovirtojen avoimen liikkumisen kautta saavutetaan tehokkuutta omaan toimintaan. Opettajakunnan tietoisuus kehitystyöstä antaa suuntaviivoja opetusohjelmien painotuksiin ja opetuksen ajantasaisuuden säilymiseen. Päämääränä on opetustyön ja opetusteknologioiden käytön tukeminen.

Projektin toteutusaika:

2001–2003

Yhteystiedot:

Marja Juvakoski, flow@dipoli.hut.fi;
www.dipoli.hut.fi/flow

INTEKO - Informaationtekniikan hyödyntäminen opetuksessa ja oppimisessä

Projektin keskeiset tavoitteet:

Projektin tavoitteena on kouluttaa 2–4 henkilöä verkko-opetuksen asiantuntijoiksi ja kouluttajiksi sekä 10 henkilöä verkko-opetuksen toteuttajiksi. Tavoitteena on myös tuottaa 15–25 ov verkko-oppimateriaalia ja käyttää sitä opetuksessa.

Projektin toteutusaika:

1.4. 2001–31.3.2003

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Eija Heikkinen, eija.heikkinen@mail.kajak.fi
<http://www.kajak.fi/yritys/tutkimus/projekti.htm>;

JAR

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää sähköisessä muodossa oleva opiskelumateriaalipankki yhdessä alan muiden suomalaisten oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on varmistaa JAR -määräysten mukaisen koulutuksen toteutuminen. Tavoitteena on myös syventää yhteistyötä lentokoneasentajakoulutusta antavien oppilaitosten ja alan yritysten kanssa ja taata heille tulevaisuudessa yhteiset JAR -laatukriteeristöt täyttävä huoltohenkilöstö.

Projektin toteutusaika:

1.3.2001–28.2.2004

Yhteystiedot:

Esko Hietanen, Esko.Hietanen@tao.tampere.fi
www.tao.tampere.fi

KILPO – kilpailukykyä osaamista kehittämällä

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on osaamisen vahvistaminen, kohderyhmänä metallitoimialan yritysten henkilökunnat, teollisuusammattien ulkoisen kuvan parantaminen tietoa lisäämällä sekä koulutuksen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden kehittyminen alueella.

Projektin toteutusaika:

1.8.2001–31.12.2003

Yhteystiedot:

Projektikoordinaattori Teija Lolax, teija.lolax@uppersavo.com,
www.uppersavo.com

Kimpassa Vahvat

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on vahvistaa yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä yrittäjien ja henkilöstön osaamis pääomaa ja osallisuutta kehittämällä sekä levittää tietoa ja vaihtaa kokemuksia projektin tavoitteiden toteutumisesta niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.

Projektin toteutusaika:

15.11.2001–14.5.2005

Yhteystiedot:

Projektisuunnittelija Liisa Marjamaa-Mankinen, liisa.marjamaa-mankinen@kainuunetu.fi,
www.kimpassavahvat.net

Kotkan verkkopaja

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on ammatillisten opintojen keskeyttämisen vähentäminen ohjauksen, verkko-opiskelun ja muiden ylimääräisten suoritusmahdollisuuksien avulla. Järjestää ylimääräisiä joustavia tapoja opiskella ja saada rästiin jääneitä opintoja suoritettuja. Kehittää monimuoto-opiskelua ja joustavia opetusmenetelmiä

Projektin toteutusaika:

1.8.2001–31.7.2003

Yhteystiedot:

Ritva Reivilä, ritva.reivila@kotka.fi

Laatua työssäoppimiseen

Projektin keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on luoda toimivia ratkaisuja erityisesti PK-yrityksissä tapahtuvaan työssäoppimiseen kehittämällä PK-yritysten ja oppilaitoksen välisiä työssäoppimisen yhteydenpito-, arviointi- ja ohjauksen käytäntöjä sekä työpaikkaohjaajien koulutusta eri aloilla. Projektilla kehitetään työssäoppimisen laatua, nostetaan ammatillisen koulutuksen arvostusta sekä parannetaan opiskelijoiden sijoittumista työelämään.

Projektin toteutusaika:

1.5.2001–31.12.2003

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö Mikko Ahola, mikko.ahola@osakk.fi
www.paotop.osakk.fi

Pohjois-Karjalan luontomatkailuinstituutti**Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on luontomatkailun koulutuksen ja yritysten kehittäminen sekä vesistömatkailun edistäminen Pielisen alueella.

Projektin toteutusaika:

1.6.2001–31.12. 2004

Yhteystiedot:

Pasi Ruohutla, pasi.ruohutla@pkky.fi

www.erainstituutti.pkky.fi

Työssä oppimisen ja harjoittelun ohjaajien ohjaus- ja arviointitaitojen kehittäminen**Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on koulutuksen kehittyminen erityisesti ohjaus- ja arviointitaitojen, koulutuksen ja työelämän yhteistyön lisääntyminen sekä ohjaus- ja koulutusresurssien tehokas käyttö

Projektin toteutusaika:

1.9.2001–31.5.2003

Yhteystiedot:

Aulikki Tikkanen

aulikki.tikkanen@laurea.fi

Työssäoppimisen verkkoavusteisten ohjausmenetelmien monialainen ammatillinen kehittäminen, TOMAVAK**Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on eri koulutusalojen verkkoavusteisen työssäoppimisen ohjauksen kehittäminen yhteistyössä työelämän ja oppilaitosten kanssa, kommunikaatio- ja viestintämenetelmien kehittäminen, työssäoppimisen ohjausmenetelmien monipuolistamiseksi-toimivan verkkovälitteisen työssäoppimisen ohjausmallin luominen, henkilökohtaisen työssäoppimisen ohjaussuunnitelman tarkentaminen, verkkoavusteisen koulutusmateriaalin luominen työpaikkaohjaajien koulutukseen.

Projektin toteutusaika

1.10.2001–31.8.2004

Yhteystiedot:

Projektivastaava Kari Mäkinen, kari.makinen@salpaus-edu.fi

<http://www.salpaus-edu.fi/>

Työyhteisö opiskelijan ammatillisen kasvun tukena

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on työssäoppimisen laadun, ohjauksen ja arviointitaitojen parantaminen, työssäoppimisen ohjauksen toteutuminen koko työyhteisön tasolla sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön perehdyttäminen alan uusiin osaamisvaatimuksiin, kunnouttavaan vanhustyöhön ja oman työnsä kehittämiseen

Projektin toteutusaika:

1.8.2001–31.12.2003

Yhteystiedot:

Seija-Mahlamäki-Kultanen/ Kirsti Hulkari, kirsti.hulkari@mail.vak.fi
<http://www.vak.fi/kosol/tyoyhteiso.html>

Vesistömatkailuprojekti

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tutkimuksen keinoin vahvistetaan tietopääomaa vesistöjen merkityksestä matkailun kehittämisen voimavarana. Tutkimuksen perusteella luodaan kestävä vesistömatkailun tuotekehityskonsepti ja luodaan tuotekehitys- ja arviointimateriaalit. Hankkeessa valmistetaan matkailun ammattilaisia.

Projektin toteutusaika:

1.1.2001–31.12.2003

Yhteystiedot:

Johtaja Pellervo Kokkonen,
<http://matkailu.org/jarvimatkailu/>

Yrittävä Hervanta

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on yrittäjyydelle suotuisan ilmapiirin aikaansaaminen Hervantaan. Tavoitteena on myös sisäisen ja ulkoisen yrittäjyyden käsitteet tutuiksi, yrittäjyyskasvatuksen määrän lisääminen alueen oppilaitoksissa, yritysneuvontaa yrittäjyydestä kiinnostuneille. Tavoitteisiin sisältyy myös uusien toimintatapojen luominen yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseksi.

Projektin toteutusaika:

1.1.2001–31.12.2003

Yhteystiedot:

projektipäällikkö Tuula Malvisalo,
<http://www.ensimetri.fi/hervanta>

7.3. Vuonna 2002 alkaneet projektit

Huvikumpu 2 -projekti

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kohottaa alueen päiväkotien/koulujen ja ammattikeittiöiden ammatillista osaamista yhdistämällä luonnonmukaista lastenhoitoa ja ravitsemusta koskeva teoria ja käytäntö ja kehittämällä uusi koulutusmalli. Tavoitteena on myös vahvistaa koulutuksen ja työelämän välisiä suhteita koulutusmallin avulla.

Kohderyhmä: päiväkotien/koulujen ja ammattikeittiöiden henkilöstö ja asiakkaat, lapset, nuoret, perheet Nivala-Haapajärven, Raahen ja Ylivieskan seutukunnissa

Projektin toteutusaika:

1.2.2002–31.1.2004

Yhteystiedot:

Anne Savikoski, projektipäällikkö, anne.savikoski@cop.fi

Leonita, ATK:ta naisten ehdoilla

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kouluttaa alueen noin 30:ssä pk-yrityksessä (viidestä eri kunnasta) noin 80:tä niiden henkilökuntaan kuuluvaa naista omaksumaan työssään tarvittavia atk-taitoja. Projektissa vahvistetaan etenkin iäkkäämpien naisten ja yrittäjänaiesten asemaa elinkeinoelämässä sekä 'kilpailtaessa' miesten ja nuorempien henkilöiden kanssa. Yrittäjänaiesten yritysten asemaa ja kilpailukykyä parannetaan yrittäjän ja henkilöstön lisääntyvät tietotekniikan osaamisen ja hyödyntämisen kautta.

Projektin toteutusaika:

1.9.2002–30.9.2005

Yhteystiedot:

projektipäällikkö Liisa Mättö, liisa.matto@vakk.vaasa.fi
www.vakk.vaasa.fi/ESR/Leonita

LUMA-oppimisympäristöt näkyväksi

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on oppilaitoksen opetustilojen LUMA -varustaminen (laite-, väline-, materiaali-, ym. hankinnat). Tavoitteena on luoda oppilaitoksen Viitaniemen toimipisteen tiiloista virtuaalimalli, joka toimii kokonaisuuden yhteenvetona ja oppimisympäristönä yritys - oppilaitosyhteistyön lisääminen ja monipuolistaminen.

Projektin toteutusaika:

1.4.2002–31.3.2005

Yhteystiedot:

Birgitta Mannila, birgitta.mannila@jypoly.fi
www.jytaol.jypoly.fi

Mekatrendi – mekatroniikan moniottelu

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää yritys yhteisyyöhön pohjautuva PBL -perusteinen mekatroniikka insinöörinkoulutus ja tehdä koulutuksesta mielenkiintoista ja siten vähentää keskeyttämiä.

Projektin toteutusaika:

1.3.2002–31.5. 2005

Yhteystiedot:

Ilmari Tapola, Ilmari.Tapola@lamk.fi

Multinet

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on tutkintotavoitteisen oppisopimuskoulutuksen kehittäminen hyödyntämällä verkko-opetusta (ammattitutkinnot, erikoisammattitutkinnot), verkostoitumisen edistäminen ja verkko-opetuksen kehittäminen

Projektin toteutusaika:

1.6.2002–31.5.2005

Yhteystiedot:

Jarmo Mäkelä, jarmo.makela@pirta.tampere.fi
Mari Suominen, mari.suominen@pirta.tampere.fi
www.pirta.net/oppisopimus (tulossa)

Naiset ja IT

Projektin keskeiset tavoitteet:

Hankkeen tavoitteena on naisten kiinnostuksen lisääminen IT -alan insinööri (AMK) -koulutuksesta. Tiedon lisääntyminen IT -alan insinöörinkoulutuksesta ja opinnoista opilaitoksissa ja yrityksissä. Insinöörin ammatillisen kuvan tekeminen myönteiseksi potentiaalisille naisopiskelijoille. IT-instituutin opetuksen kehittäminen naisopiskelijoita kiinnostavaksi.

Projektin toteutusaika:

Projektin toteutusaika on 1.5.2002–30.4.2005.

Yhteystiedot:

Marja Salonen, projektipäällikkö, marja.salonen@jypoly.fi
<http://pronice.imnetti.fi/>

NetSet-projekti

Projektin keskeiset tavoitteet:

NetSet -projektin tavoitteena on soveltaa Action Learning oppimismenetelmään sisältyvää oppimisen tukihenkilö-toimintaa työssä oppimisen ohjauksessa. Tavoitteena on työssä oppimisen arvioinnin ja ohjauksen pedagoginen kehittäminen ja työkalujen ja käytänteiden luominen, jossa huomioidaan oppisopimuskoulutuksen erityispiirteet ja em. tavoitteiden kehittäminen hyödyntäen verkko-oppimisympäristöä.

Projektin toteutusaika:

1.3.2002–28.2. 2004

Yhteystiedot:

Virve Ruohonen, virve.ruohonen@mjk.fi,

<http://www.mjk.fi>

Näytön Paikka – Näyttötutkinnot työelämän todellisuudeksi Länsi-Suomessa

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on saada toimiva internet-verkoston pohjautuva työskentely-ympäristö, joka auttaa näyttötutkintojen järjestäjiä, tutkintotoimikuntia sekä henkilöstönsä kehittämistä kiinnostuneita yrityksiä Länsi-Suomen alueella. Tavoitteena on saada yritykset ja elinkeinoelämä toteuttamaan henkilöstönsä ammatillista lisäkoulutusta näyttötutkintojärjestelmän puitteissa. Tavoitteena ammatillisen lisäkoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen aikaisempaa enemmän sekä lisätä työelämän tutkintojen käyttöä. Tavoitteena on myös saada muodostumaan yhteistyöverkostoja yritysten ja oman alueen ammatillisten oppilaitoksien ja aikuiskoulutuskeskusten sekä tutkintotoimikuntien kanssa

Projektin toteutusaika:

1.8.2002–31.7.2005

Yhteystiedot:

projektipäällikkö Rauno Mäkelä-Lammi, rauno.makela-lammi@ael.fi

www.naytonpaikka.net

OTO-projekti

Projektin keskeiset tavoitteet:

Projektin tavoitteena on toteuttaa ammatillisten aineiden ja yhteisten aineiden opettajien 2 kk:n mittaiset työelämäjaksot ja lisätä näin opetushenkilöstön työelämäosaamista. Tavoitteena on, että jakson suorittaa yhteensä 60 opettajaa vuosina 2002–2004. Pitkän työuran tehneiden opettajien ammattitaidon päivittäminen työelämässä sekä nuorten vastavalmistuneiden opettajien ammattitaidon lisääminen ja sitä kautta ammatillisen koulutuksen laadullinen kehittyminen. Oppilaitoksen ja työelämän välisen yhteistyön ja työssä oppimisen kehittäminen ja opettajien työssä jaksamisen lisääminen on projektin pitkän tähtäyksen tavoitteena.

Projektin toteutusaika:

1.1.2002–31.12.2004

Yhteystiedot:Projektinvetäjä Sirpa Saari, Sirpa.saari@lpkky.fi<http://www.lpkky.fi/ikata/oto/index.html>**SOLFA.NET****Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on musiikinopettajien tietoteknisen ja verkkopedagogisen osaamisen parantaminen, musiikinopetukseen soveltuvan verkko-oppimisympäristön kehittäminen ja musiikin verkko-oppimateriaalin luominen.

Projektin toteutusaika:

1.3.2002–28.2.2006

Yhteystiedot:Terhi-Maija Itkonen-Isakov, terhi-maija.itkonen-isakov@lohja.fiwww.lumo.org**Verto – Verkot työssäoppimisen tukena****Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on tieto- ja viestintäteknikan monipuolinen hyödyntäminen tietoverkkoja hyödyntämällä työssäoppimisen tukena opiskelijan ohjaukseen sekä työelämäyhteyksien kehittämiseen.

Projektin toteutusaika:

25.3.2002–31.12.2004

Yhteystiedot:Outi Nyrönen, outi.nyronen@helsinki.fiwww.hyvan.helsinki.fi/verto**VERTU****Projektin keskeiset tavoitteet:**

Tavoitteena on parantaa tutkintotavoitteisen koulutuksen laatua, kehittää oppilaitosten ja yritysten välisen yhteistyötä sekä aktivoida yrityksiä panostamaan tutkintovalmennuksessa olevien opiskelijoiden tukemiseen ja tulosten hyödyntämiseen.

Projektin toteutusaika:

1.4.2002–30.3.2004

Yhteystiedot:Eija Huilaja, eija.huilaja@ael.fiwww.ael.fi

WerNetti – Verkostoitumisen kokonaismalli koulutuksen ja työelämän vahvistamiseksi

Projektin keskeiset tavoitteet:

WerNetin keskeisenä tavoitteena on kehittää oppisopimuskoulutuksessa olevien aikuisopiskelijoiden, työpaikkaohjaajien ja kouluttajien välisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön edistämistä erilaisissa oppimisympäristössä mukaan lukien verkkooppimisympäristöt. Tavoitteena on myös edistää työpaikkaohjaajien ja kouluttajien verkostoitumista sekä aikuisten ongelmanratkaisukeskeistä ja aktiivista oppimista autenttisissa oppimisympäristöissä.

Projektin toteutusaika:

2.1.2002–31.12.2004

Yhteystiedot:

Jukka Koivisto, jukka.koivisto@helsinki.fi,
www.hyvan.helsinki.fi/wernetti

7.4. Vuonna 2003 alkaneet projektit

TASTE – Alueellisen ohjausjärjestelmän ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen Hämeenlinnan ja sen ympäristön kesken

Projektin keskeiset tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää alueellinen ohjausjärjestelmä Hämeenlinnan seutukunnan toisen asteen oppilaitoksille ja sitä kautta parantaa oppilaitosten yhteistyötä, koordinaatiota ja markkinointia. Ohjausjärjestelmän perustana on virtuaalinen yhteistyöalusta.

Projektin toteutusaika:

1.11.2002 (1.1.2003) –31.12.2004

Yhteystiedot:

Anssi Kovanen, Projektipäällikkö, anssi.kovanen@kktavastia.fi
Piia Wallin, Projektisihteeri, piia.wallin@kktavastia.fi

Taitoa työstä verkoston avulla 2

Projektin keskeiset tavoitteet:

Projektin tavoitteena on kehittää työssä oppimisen laatua ja hyviä käytäntöjä projektissa mukana olevissa organisaatioissa.

Projektin toteutusaika:

1.1.03–31.12.04

Yhteystiedot:

Projektijohtaja Pauliina Hyvönen, pauliina.hyvonen@kisakallio.fi

ESR-verkot kalastavat hyviä käytänteitä -workshop

LIITE 1

Aika ja paikka: 9.4.2003 Hotelli Aulanko, Aulankosali 23
 Puheenjohtajana: EU-koordinaattori Harri Kostilainen,
 Etelä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto

Ohjelma

- 09.30 Ilmoittautuminen ja kahvi
- 10.00 Workshopin avaus
Sivistystoimentarkastaja Eija Karhatsu
Etelä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto
- Oppimisen ohjaaminen koulutuksen ja työn
 kytköksessä
Tutkimuspäällikkö Antti Kauppi, Helia
- 10.45 Parhaat käytännöt sovellettaviksi ja pahimmat
 karikot vältettäviksi
- Kokemuksia opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja
 oppilaitoksen opettajan yhteistyöstä verkko-oppimisessa
Lehtori Tuula Siven, Espoon terveys- ja sosi-
aalialan oppilaitos
- Opi ja opeta verkossa
Ohjelmajohtaja Hannele Ikonen, Vakuutus-
alan koulutuskeskus
- Verkostoituminen ja yhteistyö oppisopimuskoulutuksessa –
 WerNetti-projektin kokemuksia
Aluepäällikkö Tuula Sumkin, Edupoli
- 12.00 Lounas
- 13.00 Johdanto iltapäivän työskentelyyn
 Osallistujien toiveet ja keskeiset teemat
Projektikoordinaattori Jukka Koivisto,
Helsingin yliopisto
- Teemakeskustelu: Verkko ja työssäoppiminen
- projektiesimerkki
 - ryhmäkeskustelu
 - yhteiskeskustelu
- 14.15 Kahvi
- 14.30 Teemakeskustelu: Verkostoituminen ja yhteistyö

- projektiesimerkki
- ryhmäkeskustelu
- yhteiskeskustelu

Tauko

- 15.30 Teemakeskustelu: Päivän kalansaaliit
- ryhmäkeskustelu
 - yhteiskeskustelu
- 16.15 Päivän yhteenveto
Tutkimuspäällikkö, Antti Kauppi, Helia
- 16.30 Päivän päättäminen ja valmistautuminen iltatilaisuuteen

.....

17.30 Mahdollisuus osallistua tutustumiskierrokselle Hämeen linnassa oppaan johdolla. Ilmoittautuminen aamupäivän aikana. Hinta 5 euroa/henkilö.

18.30 Iltaohjelma Hämeen linnassa

21.30 Ohjelma päättyy
Mahdollisuus jatkaa vapaamuotoista verkostoitumista

ETELÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

LIITE 2

Sivistysosasto**Rakennerahastojen tulosalue, yhteyshenkilöt**

Tulosalueen vetäjä: Eija Karhatsu

Hämeenlinnan toimipiste:

Telefax 02051 62035

Raija Keränen, sivistystoimentarkastaja, puh. 02051 62032, tulosalueen vetäjän sijainen, Hämeenlinnan ryhmän vetäjä, tavoite 2- ja 3-ohjelmat,
Stina Tiainen, EU-koordinaattori tavoite 2- ja 3-ohjelmat, puh. 02051 62039
Marja-Liisa Pekonen, suunnittelija, tavoite 2- ja 3-ohjelmat, puh. 02051 62034
Riina Tuovinen, toimistosihteeri, puh. 02051 62163

Maksatusyksikkö, Hämeenlinna:

Sirpa Mikkonen, ylitarkastaja, maksatus, puh. 02051 62151
tavoite 2-ohjelma ja Interreg
Anna-Liisa Kolehmainen, neuvotteleva virkamies, puh. 02051 62109
maksatus, tavoite 3-ohjelma
Jouko Ylipaavalniemi, ylitarkastaja, maksatus, tavoite 3-ohjelma, puh. 02051 62042
Tarja Nieminen, osastosihteeri, puh. 02051 62193
Arja Sysi-Aho, osastosihteeri, puh. 02051 62160

Kouvolan toimipiste:

Telefax 02051 64087

Eija Karhatsu, sivistystoimentarkastaja, puh. 02051 64072
tavoite 2- ja 3-ohjelmat, Kaakkois-Suomen Interreg IIIA -ohjelma
Asko Jaakkola, EU-koordinaattori, tavoite 3-ohjelma, puh. 02051 64020
Merja Rossi, EU-koordinaattori, tavoite 2- ja 3-ohjelmat, puh. 02051 64074
Marjo Mäkelä, ylitarkastaja, Kaakkois-Suomen Interreg IIIA -ohjelma,
puh. 02051 64075
Eija Reijola, osastosihteeri, tulosalueen sihteeri, puh. 02051 64077
Hannele Soimakallio, toimistosihteeri, puh. 02051 64084

Helsingin toimipiste:

Telefax 02051 63139

Raija Jalonen, sivistystoimentarkastaja, Helsingin ryhmän vetäjä, puh. 02051 63109,
tavoite 3-ohjelman koordinointi, tavoite 2-ohjelma Uusimaa,
Ullrike Hjelt-Hansson, sivistystoimentarkastaja, puh. 02051 63248
tavoite 2- ohjelma, Itä-Uusimaa, Etelä-Suomen rannikkoseudun Interreg
IIIA -ohjelma
Henrik Wik, Inspektör för bildningsväsendet, Paulina Hoffman, puh. 02051 63122
ruotsinkielinen hanketoiminta, tavoite 2- ja 3-ohjelmat
Taina Lommi, EU-koordinaattori, tavoite 3-ohjelma, puh. 02051 63307
Tiina Bräysy-Ronkainen, osastosihteeri, puh. 02051 63113
Mia Leväsvirta, toimistosihteeri, puh. 02051 63121

Tässä julkaisusarjassa aiemmin ilmestyneet Etelä-Suomen lääninhallituksen rakennerahastojulkaisut:

1. Työssäoppimisen ESR -osarahoitteiset projektit Etelä-Suomen läänissä vuosina 2000-2001, 20.6.2002
Julkaisu on määrällinen selvitys työssäoppimisen ESR -projekteista, joita toteutetaan Etelä-Suomen läänin toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa v. 2000 alkaneella ohjelmakaudella.
2. Projektin vetäjän opas, 1.9.2002
Opas sisältää käytännön tietoa siitä, miten toimitaan Etelä-Suomen lääninhallituksen rahoittamissa EU –hankkeissa. EU:n säädöksistä, rahastovastuuministeriöltä ja opetusministeriöltä saatu ohjeistus on tässä opassa kirjoitettu käytännön toteutuksen ohjeiksi. Sen pohjana on ollut myös tarkastuksissa saatu palaute sekä muiden hallintojien kokemukset. Aineisto sisältää runsaasti myös projektien kokemuksia ja kysymyksiä muidenkin kuin lääninhallituksen rahoittamissa projekteissa.
3. KULTTUURIHANKKEET 2000-2002, Tavoite 2 –ohjelma, 30.11.2002
Julkaisu sisältää rahoitustietoja ja kuvauksia kulttuurihankkeista, joita Etelä-Suomen lääninhallitus on rahoittanut vuosina 2000-2002 EU:n rakennerahastoista ESR ja EAKR tavoite 2-ohjelmassa (tilannetieto 30.11.2002).
4. Tietoyhteiskuntahankkeet 2000-2002, Tavoite 2 –ohjelma, 30.6.2003
Julkaisu on yhteenveto Etelä-Suomen lääninhallituksen vuosina 2000-2002 EU:n rakennerahastoista ESR ja EAKR rahoittamista tietoyhteiskuntahankkeista Etelä-Suomen tavoite 2 –ohjelmassa; sähköiseen tiedonsiirtoon ja sen aihealueen osaamistason nostamiseen sekä verkko-opetuksen kehittämiseen liittyvät hankkeet, EU:n tietoyhteiskuntastrategian mukaisesti. Projekteista esitetään lyhyesti keskeiset tiedot; hallintojien yhteystiedot, projektin vaikutusalue, tavoitteet ja odotetut tulokset.

Etelä-Suomen lääninhallituksen rakennerahastoasiat Internetissä:

<http://www.laaninhallitus.fi/lh/etela/siv/home.nsf>